

सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी पार्श्वचित्र २०८३

आमाछोदिङ्मो गाउँपालिका

गोल्जुङवेशी -४, रसुवा

बागमती प्रदेश, नेपाल

Email: aamachhodingmo@gmail.com | ito.aamachhodingmomun@gmail.com

फोन नः ९८५१२७९२३५

सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी पार्श्वचित्र २०८३

आमाछोदिङ्मो गाउँपालिका

गोल्जुङवेशी -४, रसुवा
बागमती प्रदेश, नेपाल

Email: aamachhodingmo@gmail.com, ito.aamachhodingmomun@gmail.com

फोन नः ९८५१२७९२३५

प्रकाशक : आमाछोदिङ्मो गाउँपालिका, रसुवा

सर्वाधिकार : प्रकाशकमा

संरक्षक : बुचुङ तामाङ

सल्लहकार : चण्डिका तामाङ

विज्ञ टिम : डा. पुष्प राज पौडेल (राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय)
नवराज थापा (वरिष्ठ समाजशास्त्री)

प्रधान सम्पादक : चिरञ्जीवी जी.एम. (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

सम्पादक : निमा नुर्पु तामाङ (स्वास्थ्य संयोजक)
मिङ्मार तामाङ (रोजगार संयोजक)

मुद्रक : हाम्रो छापाखाना
स्वयम्भू, काठमाडौं । hpbusiness2050@gmail.com

२०८३, असार

शुभकामना सन्देश

आमाछोदिङमो गाउँपालिकाका नागरिकहरूको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा वैदेशिक रोजगारले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आएको छ । वैदेशिक रोजगारीमा जाने नागरिकहरूको अवस्था, चुनौती, अवसर तथा स्थानीय तहले गर्नुपर्ने भूमिका पहिचान गर्न तथ्यमा आधारित अध्ययन आवश्यक हुन्छ । यसै उद्देश्यका साथ तयार गरिएको "आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको वैदेशिक रोजगार पार्श्वचित्र" गाउँपालिकाको लागि महत्वपूर्ण दस्तावेजका रूपमा रहने विश्वास लिएको छु । यस पार्श्वचित्रमा समेटिएका तथ्याङ्क, विश्लेषण तथा सुझावहरूले वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित, मर्यादित र उपलब्धिमूलक बनाउन नीति निर्माण, योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्नेछन् । साथै, वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त सीप, ज्ञान र पुँजीलाई स्थानीय उत्पादन, उद्यमशीलता तथा रोजगारी सिर्जनामा उपयोग गर्न समेत यस प्रकाशनले सकारात्मक दिशा प्रदान गर्ने अपेक्षा गरेको छु । यो पार्श्वचित्र निर्माणका क्रममा आवश्यक तथ्याङ्क, सुझाव तथा सहयोग उपलब्ध गराउनुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि साथीहरू, कर्मचारी मित्रहरू सरोकारवाला निकाय, विकास साझेदार तथा आम नागरिकप्रति हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्दछु । यस पार्श्वचित्र तयार पार्न प्राविधिक सहयोग गर्नुहुने समाज विकासको लागि सामाजिक हातहरू संस्थाका अध्यक्ष नवराज थापालाई विशेष धन्यावाद ज्ञापन गर्दछु । यस कार्यका लागि प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा योगदान पुऱ्याउनुहुने सबैप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, यो वैदेशिक रोजगार पार्श्वचित्र आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको समग्र विकास, सुरक्षित वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन तथा नागरिकमैत्री नीति निर्माणका लागि प्रभावकारी मार्गदर्शक बन्ने विश्वासका साथ सफल कार्यान्वयनको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

बुचुङ तामाङ
अध्यक्ष
आमाछोदिङमो गाउँपालिका

उपाध्यक्षको मन्तव्य

आमाछोदिङमो गाउँपालिकाका नागरिकहरूको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा वैदेशिक रोजगारले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आएको छ । वैदेशिक रोजगारीमा जाने नागरिकहरूको अवस्था, चुनौती, अवसर तथा स्थानीय तहले गर्नुपर्ने भूमिका पहिचान गर्न तथ्यमा आधारित अध्ययन आवश्यक हुन्छ । यसै उद्देश्यका साथ तयार गरिएको "आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको वैदेशिक रोजगार पश्चचित्र" गाउँपालिकाको लागि महत्वपूर्ण दस्तावेजका रूपमा रहने विश्वास लिएको छु । यस पश्चचित्रमा समेटिएका तथ्याङ्क, विश्लेषण तथा सुझावहरूले वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित, मर्यादित र उपलब्धिमूलक बनाउन नीति निर्माण, योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्नेछन् । साथै, वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त सीप, ज्ञान र पुँजीलाई स्थानीय उत्पादन, उद्यमशीलता तथा रोजगारी सिर्जनामा उपयोग गर्न समेत यस प्रकाशनले सकारात्मक दिशा प्रदान गर्ने अपेक्षा गरेको छु । यो पश्चचित्र निर्माणका क्रममा आवश्यक तथ्याङ्क, सुझाव तथा सहयोग उपलब्ध गराउनुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि साथीहरू, कर्मचारी मित्रहरू सरोकारवाला निकाय, विकास साझेदार तथा आम नागरिकप्रति हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्दछु । प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा योगदान पुऱ्याउनुहुने सबैप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, यो वैदेशिक रोजगार पश्चचित्र आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको समग्र विकास, सुरक्षित वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन तथा नागरिकमैत्री नीति निर्माणका लागि प्रभावकारी मार्गदर्शक बन्ने विश्वासका साथ सफल कार्यान्वयनको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

चण्डिका तामाङ

उपाध्यक्ष

आमाछोदिङमो गाउँपालिका

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको भनाइ

आमाछोदिङमो गाउँपालिकाका नागरिकहरूको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा वैदेशिक रोजगारले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आएको छ । वैदेशिक रोजगारीमा जाने नागरिकहरूको अवस्था, चुनौती, अवसर तथा स्थानीय तहले गर्नुपर्ने भूमिका पहिचान गर्न तथ्यमा आधारित अध्ययन आवश्यक हुन्छ । यसै उद्देश्यका साथ तयार गरिएको "आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको वैदेशिक रोजगार पश्चचित्र" गाउँपालिकाको लागि महत्वपूर्ण दस्तावेजका रूपमा रहने विश्वास लिएको छु । यस पश्चचित्रमा समेटिएका तथ्याङ्क, विश्लेषण तथा सुझावहरूले वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित, मर्यादित र उपलब्धिमूलक बनाउन नीति निर्माण, योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्नेछन् । साथै, वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त सीप, ज्ञान र पुँजीलाई स्थानीय उत्पादन, उद्यमशीलता तथा रोजगारी सिर्जनामा उपयोग गर्न समेत यस प्रकाशनले सकारात्मक दिशा प्रदान गर्ने अपेक्षा गरेको छु । यो पश्चचित्र निर्माणका क्रममा आवश्यक तथ्याङ्क, सुझाव तथा सहयोग उपलब्ध गराउनुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि साथीहरू, कर्मचारी मित्रहरू सरोकारवाला निकाय, विकास साझेदार तथा आम नागरिकप्रति हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्दछु । प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा योगदान पुऱ्याउनुहुने सबैप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, यो वैदेशिक रोजगार पश्चचित्र आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको समग्र विकास, सुरक्षित वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन तथा नागरिकमैत्री नीति निर्माणका लागि प्रभावकारी मार्गदर्शक बन्ने विश्वासका साथ सफल कार्यान्वयनको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

चिरन्जीवी जी.एम.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
आमाछोदिङमो गाउँपालिका

विषयसूची

क्र.स.	विषय	पृष्ठ नं.
१.	परिचय	१
२.	उद्देश्य	१
३.	तथ्याङ्क संकलन विधि तथा प्रक्रियागत चरणहरु	१
४.	पार्श्वचित्रमा समावेश गरिएका मुख्य विषयबस्तुहरु:	२
५.	पार्श्वचित्र तयारी गर्दा अपनाइएका चरणहरु:	२
६.	गणकको छनौट, अभिमुखिकरण तथा परिचालन :	३
७.	तथ्यांक संकलन विधि:	३
८.	तथ्यांक संकलन कार्यको अनुगमन :	३
९.	तथ्यांक प्रशोधन र विश्लेषण :	३
१०.	पार्श्वचित्रको मस्यौदा तयारी । सुझाव संकलन :	३
११.	तथ्यांकको प्रयोगमा संवेदनशीलता:	३
१२.	कार्यक्रमका लागि प्रस्तावित बजेट	४
१३.	निष्कर्ष	४
आमाछोदिङ्मो गाउँपालिकाको परिचय		
१.२	पार्श्वचित्र तयारीको उद्देश्य	६
१.३	पार्श्वचित्र तयारीको औचित्य	६
१.४	योजना र विकास निर्माण सम्बन्धि	७
१.५	आर्थिक बिकास	७
१.६	सामुदायिक सेवा र सामाजिक विकास	७
१.७	पर्यावरण व्यवस्थापन	७
१.८	सुशासन र नीति निर्माण	७
पार्श्वचित्र तयारीमा खटिएका टोलिको बिबरण		
२.१	प्रमुख बस्तीहरु	८
२.२	आमाछोदिङ्मो गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण	९
२.३	पालिकाबाट वडा कार्यालय सम्मको दुरी	१०
२.४	परिवार सङ्ख्या	१०
२.५	लिङ्गको आधारमा कुल जनसङ्ख्या	११
२.६	वैवाहिक स्थिति	११
२.७	सिपमुलक तालिमको प्रकार	११
२.८	घरको स्वामित्वको प्रकार	१२
२.९	घरको जग्गो बनोट अनुसार परिवार संख्या	१२
२.१०	घरको जग्गो प्रकार	१३
२.११	घरको बाहिरी गारोको बनोट अनुसार परिवार संख्या	१३
२.१२	घरको बाहिरी गारोको बनोटको प्रकार	१४
२.१३	घरको छानोको बनोट अनुसार परिवार संख्या	१४
२.१४	घरको छानोको बनोटको प्रकार	१५

२.१५	घरको भुइँको बनोट अनुसार परिवार संख्या	१५
२.१६	घरको भुइँको बनोटको प्रकार	१६
२.१७	घरसम्म पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था	१६
२.१८	घरसम्म पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था	१६
२.१९	मोटरबाटोको अवस्था	१७
२.२०	मोटरबाटोको अवस्था	१७
२.२१	मोटरबाटोको अवस्था	१७

सामाजिक सुविधा/साधन

३.१	खाने पानीको स्रोत अनुसार परिवार संख्या	१८
३.२	खाने पानीको मुख्य स्रोत	१८
३.३	पिउने पानी शुद्धीकरण गर्ने विधि	१९
३.४	खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन अनुसार परिवार संख्या	१९
३.५	खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार	२०
३.६	घरमा बिजुलीको सुविधा	२०
३.७	बिजुलीको प्रयोग	२१
३.८	परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार अनुसार परिवार संख्या	२१
३.९	शौचालयको प्रकार	२२
३.१०	शौचालयको सरसफाइ	२२
३.१०	शौचालयको सरसफाइ	२३

Table No. 1	Coverage area by ward and enumerator	२४
Table No. 2	Ward population of Gender abroad household	२४
Table No. 3	Marital Staus by ward	२५
Table No. 4	Number of people by Education	२५
Table No. 5	Family size by Ward	२६
Table No. 6	Age structure 0 to 14 years	२७
Table No. 7	Age structure 15 to 64 years	२७
Table No. 8	Age structure 64 plus years	२८
Table No. 9	Destination of Country	२९
Table No. 10	Frequency of destination	३०
Table No. 11	involving job type in abroad country	३०
Table No. 12	involvement by sector	३१
Table No. 13	Transfer from destination country to other country	३२
Table No. 14	Transfer more than one country for employment	३२
Table No. 15	Training Days	३३
Table No. 16	Source of Consultation	३४
Table No. 17	Current job of abroad countries	३४
Table No. 28	Medium of outgoing	३५
Table No. 19	Outgoing via airport/land	३५
Table No. 20	source of cost	३६
Table No. 21	Source of loan	३६

Table No. 22	Numberof second marriage by gender	୩୬
Table No. 23	Old age people more than 60 years	୩୭
Table No. 24	priority of further education	୩୭
Table No. 25	Sending money within one year	୩୭
Table No. 26	Source of receiving money	୩୭
Table No. 27	Where to save	୩୮
Table No. 28	Do you have any plan to migrate	୩୮
Table No. 29	Food sufficiency by months category	୩୯

सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र

आमाछोदिङमो गाउँपालिका, रसुवा

१. परिचय

देशको समग्र अवस्थालाई हेर्ने हो भने प्रतिदिन २००० जना भन्दा बढीले वैदेशिक रोजगारिका लागि श्रम स्वीकृती लिने गरेको तथ्यांक रहेको पाईन्छ । यस तथ्यलाई हेर्दा आमाछोदिङमो गाउँपालिकाबाट पनि वैदेशिक रोजगारीमा जाने र फर्कने दर धेरै नै रहेको अनुमान लगाउन सकिन्छ । गाउँपालिकाबाट कति युवा वैदेशिक रोजगारमा गएका छन्, कति गएर फर्किए, विदेशमा रहेकाहरु के गरि रहेका छन् र फर्कनेहरुले के कस्ता सीप तथा केकति पुँजी लिएर आएका छन् र त्यसको उपयोग कसरि भई रहेको छ थाहा पाउने र त्यसरी वैदेशिक रोजगारबाट आर्जन गरेको सीप, अनुभव र पुँजीको व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने दायीत्व स्थानीय सरकारको हुने भएकाले वैदेशिक रोजगारि सम्बन्धी पार्श्वचित्र तयार गरी यसको व्यवहारिक प्रयोग गर्नु अत्यन्त महत्वपुर्ण विषय बनेको छ ।

वैदेशिक रोजगारमा जान चाहनेहरुका लागि सूचनामा पहुँच, सिपमा पहुँच, न्यायमा पहुँचका लागि सहजिकरण, वित्तीय साक्षरता र मनोसामाजिक परामर्श सेवा लगायत अन्य विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा गतिविधिहरु सञ्चालन गर्न तथा गाउँपालिकाले युवा लक्षित कार्यक्रम तथा योजना तर्जुमा गर्नकालागि पार्श्वचित्र अत्यावश्यक हुन्छ । त्यो आवश्यकता पूरा गर्नकालागि मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतना तथा मनो सामाजिक परामर्श सेवा, विद्यालय मनोसामाजिक परामर्श सेवा, स्थानीय स्वरोजगार तथा उद्यम विकास जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी तथ्य तथ्यांकको आवश्यकता पर्ने भएकोले वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी पार्श्वचित्र तयारिका लागि यो आर्थिक तथा प्राविधिक प्रस्ताव तयार गरिएको छ ।

२. उद्देश्य

यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा गएका र वैदेशिक रोजगारमा गएर फर्किएका युवाहरुको तथ्यांक संकलन गरी सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धी गुणस्तरीय पार्श्वचित्र -प्रोफाईल) तयार गरी गाउँपालिकाको वार्षिक तथा आवधिक योजना तयार गरी युवा लक्षित रोजगार तथा स्वरोजगारमूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने र सके सम्म स्वदेशमा नै बस्ने वातावरण सिर्जना गर्ने । साथै वैदेशिक रोजगारमा जानै पर्ने वाध्यतामा रहेका युवाहरुलाई सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी तथ्यमा आधारित सही सूचना प्रदान गर्ने, सीप सिकेर मात्र जानको लागि उत्प्रेरित गर्ने र उनीहरुको वैदेशिक रोजगारको यात्रालाई सुरक्षित, व्यवस्थित र मार्यादित बनाउन सहयोग पुर्याउने छ ।

३. तथ्याङ्क संकलन विधि तथा प्रक्रियागत चरणहरु

नेपालमा प्रत्येक वर्ष ५ लाख भन्दा बढी युवा जनशक्ति श्रम वजारमा प्रवेश गर्ने गरेको देखिन्छ । तर हाम्रो देश भित्र उनीहरुले रोजे र खोजे अनुसारको पर्याप्त मात्रामा रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना हुन नसकेका कारण लाखौंको संख्यामा युवाहरु वैदेशिक रोजगारमा जाने गरेका छन् । वैदेशिक रोजगार विभागको तथ्यांक अनुसार दैनिक लगभग २००० को संख्यामा युवाहरु कामको खोजीमा विदेश जाने गरेको देखिन्छ । यसरी विदेशिने अधिकांश युवाहरुको मुख्य गन्तव्य खाडीमुलुक र मलेसिया रहेको छ भने जापान, दक्षिण कोरिया लगायत युरोपका विभिन्न देशहरुमा जाने क्रम पनि विस्तारै बढ्दै गएको देखिन्छ । विभागको तथ्यांक अनुसार हालसम्म करिब ७१ लाख भन्दा बढी युवाहरु वैदेशिक रोजगारमा गइसकेका छन् । जुन औपचारिक रुपमा श्रम स्वीकृति लिएर जाने व्यक्तिको तथ्यांक हो । बाँकी करिब २० लाख भन्दा बढि युवा भारत लगायत तेस्रो मुलुकमा श्रम स्वीकृति नलिई रोजगारीको लागि गएको अनुमान छ ।

वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषणले गरिबी न्यूनीकरणमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्नुका साथै निम्न आय स्तर भएका समुदायहरुको शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतको क्षेत्रमा पहुँच उल्लेख्य मात्रामा वृद्धि भएको छ । वैदेशिक रोजगारको सवल पक्ष भनेको नै विप्रेषण, सीप तथा ज्ञान आर्जन हो । तर वैदेशिक रोजगारमा जाने कामदारसँग आवश्यक सूचना र सीपको अभावका कारण यो क्षेत्र अपेक्षा गरे अनुरूप सुरक्षित र प्रतिफल युक्त बन्न सकेको अवस्था छैन । करिब ७५ प्रतिशत युवा कुनै निश्चित सीप र दक्षता बिना नै वैदेशिक रोजगारमा जाने गरेका छन् भने करिब २४ प्रतिशत युवा अर्धदक्ष र १ प्रतिशत मात्र दक्ष जनशक्ती वैदेशिक रोजगारीमा जाने गरेका छन् ।

सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी पर्याप्त जानकारीको कमीका कारण वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिले स्वदेश भित्र ठगी लगायतका विभिन्न समस्याहरु भोग्नु परिरहेको छ । यसको साथै गन्तव्य मुलुकको धर्म, संस्कृति, हावापानी तथा गर्नु पर्ने कामको सीपको कमीको कारण नेपाली श्रमिकहरुले कार्यस्थलमा दुर्घटना लगायतका विभिन्न कठिनाईहरुको सामना गर्नु परिरहेको अवस्था छ । फलस्वरूप अंगभंगका घटनाहरु बढ्नुका साथै दैनिक सरदर ३ देखि ४ जना कामदारको शव नेपाल भित्रिने गरेको छ । वैदेशिक रोजगारले सिर्जना गरेको सामाजिक लागत निकै उच्च छ भने अर्कोतर्फ युवा जनशक्ति बाहिरिँदा स्थानीय विकास प्रक्रियामा समेत नकारात्मक प्रभाव पर्न गएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषण, दक्षता र सीपलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा परिचालन गर्दै परिवारिक/सामाजिक पुनः एकिकरणका लागि संस्थागत रुपमा ठोस पहलहरु शुरुवात गर्नु पनि उत्तिकै जरुरी छ ।

वैदेशिक रोजगारमा जानु पर्ने वाध्यत्मक अवस्थालाई न्यूनीकरण गर्ने तर्फ आमाछोदिङ्गो गाउँपालिकाको उच्च प्राथमिकता रहदै आएको छ । जसको लागि युवा श्रमशक्तिको मूल प्रवाहिकरण मार्फत विकास कार्यलाई तिव्रतर रुपमा अगाडि बढाउँदै स्थानीय स्तरमा स्वरोजगार तथा रोजगारका अवसरहरु सिर्जना गर्ने कार्यलाई गाउँपालिकाले जोड दिदै आएको छ । स्थानीय स्तरमा रोजगारी सिर्जनाका लागि पहलहरु भए पनि युवाशक्तिको लागि गुणस्तरीय एवम् उनीहरुको चाहना अनुरूपको रोजगारीको अवसर उपलब्ध नभईरहेको सन्दर्भमा वैदेशिक रोजगार एउटा बलियो विकल्पको रुपमा देखिएको छ । साथै रोजगार तथा वैदेशिक रोजगार व्यक्तिको छनौटको विषय भएकोले यस क्षेत्रलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र मर्यादित बनाउँदै यसबाट प्राप्त लाभको वृद्धि गरी वैदेशिक रोजगारमा जाँदा लाग्ने लागत न्यूनीकरणमा केन्द्रित हुनु आवश्यक देखिन्छ । पार्श्वचित्र निर्माणले सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी र विदेशबाट प्राप्त सीप र पुँजीलाई उपयोग गरि स्वदेशमै स्वरोजगार बन्न दुबै कार्यकोलागि सहयोग पुर्याउने छ ।

४. पार्श्वचित्रमा समावेश गरिएका मुख्य विषयबस्तुहरु:

आमाछोदिङ्गो गाउँपालिका भित्रको वैदेशिक रोजगारीको समग्र अवस्था, अवसर तथा सवालहरुको उजागर तथा दस्तवेजिकरण गर्नु पार्श्वचित्र निर्माणको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । उक्त पार्श्वचित्रमा वैदेशिक रोजगारको विद्यमान अवस्था, विदेशिएका तथा फर्केका व्यक्तिको संख्या, विप्रेषण प्राप्ति तथा खर्चको प्रवृत्ति, कामदारले भोग्नु परेका समस्या तथा कठिनाईहरु, पारिवारिक/सामाजिक पुनःएकिकरणका सवालहरु एवं विदेशबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको अवस्था लगायतको विषय समेटिनेछन् । जसको आधारमा सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी नीति तथा योजना निर्माण, कार्यान्वयन एवम् अनुगमन भई वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्रमा शुसासन प्रवर्द्धनमा मद्दत पुग्नेछ । पार्श्वचित्र निर्माणका निर्दिष्ट उद्देश्यहरु निम्न बमोजिम रहेका छन्:

- गाउँपालिका भित्रको घरधुरीबाट वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्किएका युवाहरुको लगत तयार गर्ने ।
- वैदेशिक रोजगारीमा संलग्न व्यक्तिको सूचना, सीप तालिम तथा न्यायमा पहुँच सम्बन्धी विवरण संकलन गरी सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धी प्रक्रिया अवलम्बनको अवस्था विश्लेषण गर्ने
- वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त भईरहेको विप्रेषणको सम्भावित दिगो व्यवस्थापन तथा आयमूलक क्षेत्रमा परिचालनका लागि विप्रेषण प्राप्ति तथा खर्चको प्रवृत्ति सम्बन्धी विवरण संकलन गर्ने ।
- वैदेशिक रोजगारको क्रममा युवाहरुले भोग्नु परेको समस्या तथा कठिनाईहरुको उजागर गर्ने ।
- वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवाहरुको अवस्था तथा उनीहरुको पहलहरुको विवरण संकलन गर्ने ।
- पारिवारिक/सामाजिक पुनःएकिकरणसँग सम्बन्धित सवाललाई सम्बोधन गर्न सोसँग सम्बन्धित विवरण संकलन गर्ने ।

५. पार्श्वचित्र तयारी गर्दा अपनाइएका चरणहरु:

नमूना प्रश्नावली (परीक्षण) :

बैदेशिक रोजगारमा रहेका, बैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका, बैदेशिक रोजगारका क्रममा मृत्यु भएका र बैदेशिक रोजगारको क्रममा अंगभंग भएका व्यक्तिहरुको तथ्यांक संकलनका लागि अलग अलग प्रश्न पत्र सहितको फारम तयार गरि कोबो सफ्टवेयरमा अपलोड (Appliction Install गरी User Account and Authentication mainain) गरिने छ ।

६. गणकको छनौट, अभिमुखिकरण तथा परिचालन :

तथ्यांक संकलन कार्यको लागि सम्भव भए सम्म सम्बन्धीत वडाको व्यक्तिले गणक हुनेगरि प्रत्येक वडामा एकजना गणक परिचालन गरिने छ । सम्बन्धीत वडाको गणक उपलब्ध नभएमा गाउँपालिका वा वडा कार्यालय संगको समन्वयमा अन्य स्थानको व्यक्तिलाई गणक बनाई परिचालन गर्न सक्ने छ । गणकहरूलाई तथ्यांक संकलनका लागि कार्य क्षेत्रमा परिचालन गर्नु पूर्व पार्श्वचित्र तयारीका लागि तथ्यांक संकलन सम्बन्धी १ दिने तालिमको आयोजना गरिनेछ । उक्त तालिममा वैदेशिक रोजगारको विषयमा अवधारणागत स्पष्टता, प्रश्नावलीहरूको गहन अध्ययन र तथ्यांक संकलन विधि तथा प्रक्रियाको बारेमा जानकारी गराईने छ । तालिमको दौरानमा गणकहरूलाई सफ्टवेयर (KoBoToolbox) मार्फत नमूना तथ्यांक संकलनको अभ्यास गर्न लगाई संकलित तथ्यांकको विश्लेषण गरी पृष्ठपोषण प्रदान गरिने छ । उक्त सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक तालिम पश्चात गणकहरूलाई तथ्यांक संकलनको लागि सम्बन्धित वडामा परिचालन गरिनेछ ।

७. तथ्यांक संकलन विधि:

आमाछोदिङ्गो गाउँपालिकाको पाँच वटै वडालाई समेटेर तथ्यांक संकलनको कार्य निर्धारित समय भित्रमा नै सम्पन्न गरिने छ । जसको लागि आमाछोदिङ्गो गाउँपालिकाले नियुक्त गणकहरूले वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केका सबै व्यक्तिको घरधुरीहरूमा प्रत्यक्ष रूपमा उपस्थित भएर अन्तरवार्ता विधि मार्फत तथ्यांक संकलन गरिनेछ । निर्धारित प्रश्नावली अनुसार सम्बन्धित घरधुरीको आधिकारिक सदस्यसँग अन्तरवार्ता गरिनेछ । तर सामाजिक लागत (मानसिक स्वास्थ्य) सँग सम्बन्धित सूचनाहरू लिन मुख्य सूचनादाताहरू (Key informants) सँग पनि अन्तरवार्ता गर्नुपर्ने छ । तथ्यांक संकलन कार्यलाई सहज बनाउनका लागि सफ्टवेयर (KoboTool) को प्रयोग गरिनेछ । सम्भव भएसम्म विदेशबाट फर्किएका स्थानीय व्यक्तिहरूलाई गणकको रूपमा परिचालन गरिने छ । साथै गाउँपालिका, सम्बन्धित वडाध्यक्ष तथा वडा समितिको तर्फबाट पनि वडा स्तरमा भएको तथ्यांक संकलन कार्यको अनुगमन तथा सहजिकरण गरिने छ ।

८. तथ्यांक संकलन कार्यको अनुगमन :

तथ्यांक संकलनकै क्रममा शिघ्र सुधारात्मक कदमका लागि गणकहरूलाई पृष्ठपोषणको व्यवस्था मिलाउने छ । यस कार्यका लागि गाउँपालिकाको उपयुक्त कर्मचारीलाई सुपरभाईजरको रूपमा परिचालन गरिने छ वा यस कार्यमा दक्ष प्राविधिक ज्ञान भएको अन्य व्यक्तिको व्यवस्था गरिने छ । सूचना प्रविधि र सामाजिक सञ्जाल लगायत सूचना प्रविधिका उपकरणहरूको प्रयोग गरि यस्तो अनुगमन र पृष्ठपोषण गरिने छ भने वडा कार्यालयको समन्वयमा फिल्ड अनुगमन समेत गरिने छ । आवश्यकता अनुसार फिल्डमै पुगेर पनि गणकहरूलाई पृष्ठपोषण प्रदान गरि तथ्यांक संकलन कार्यलाई नछुटाउन र नदोहोर्याउनका लागि विश्वासिलो र प्रभावकारि संयन्त्र बनाउन सहयोग पुर्याईने छ ।

९. तथ्यांक प्रशोधन र विश्लेषण :

संकलित तथ्यांकहरूलाई (MS-Excel /STATA) मार्फत प्रशोधन गरिने छ । उक्त प्रशोधित तथ्यांकलाई (Analytical and Descriptive) विधि मार्फत विश्लेषण गरी प्रस्तुत गरि पार्श्वचित्र तयार गर्नु पर्नेछ । प्राप्त तथ्यांक तथा निचोडहरूलाई मुख्य रूपमा टेबल र ग्राफ चित्रहरू मार्फत प्रस्तुत गर्नुका साथै विस्तृत जानकारीको लागि अनुसूचीहरू समेत समावेश गरिने छ ।

१०. पार्श्वचित्रको मस्यौदा तयारी / सुझाव संकलन :

संकलित तथ्यांकको विश्लेषण पश्चात् प्राप्त सूचना तथा विवरणहरू छलफलका लागि गाउँपालिकाको कार्यपालिका बैठकमा पेश गरिनेछ । उक्त सूचना तथा विवरणहरूमा गाउँपालिकाका सम्बन्धित पदाधिकारी तथा सरोकारवालाहरूको प्राप्त सुझावको आधारमा अन्तिम मस्यौदा तयार गरि पार्श्वचित्रलाई पूर्णता दिईने छ ।

११. तथ्यांकको प्रयोगमा संवेदनशीलता:

पार्श्वचित्रमा वैदेशिक रोजगारमा रहेका र फर्केका व्यक्तिका परिवाहरूको व्यक्तिगत/परिवारिक विवरण, उनीहरूको आम्दानी तथा खर्चको अवस्था, वैदेशिक रोजगारका क्रममा भोग्नु परेका ठगी तथा वेपत्ता लगायतका समस्याका घटनाहरू संग्रहित हुने छन् । जुन

विवरण सम्बन्धित व्यक्ति तथा परिवारको नितान्त व्यक्तिगत सूचनाहरु हुन् । यसका साथै वैदेशिक रोजगारका कारण परिवारमा भएका बेमेल, घरेलु हिंसा, लान्छाना, आरोप लगायतका घटनाहरु पनि संकलन गरिने छन् । जुन अत्यन्तै संवेदनशील सूचनाहरु हुन् । त्यस्ता सूचनाहरुको संवेदनशीलता, गोपनीयता र त्यसको सार्वजनिकीकरणमा सम्बन्धित पक्षको ध्यान पुग्नु अत्यावश्यक हुन्छ । उक्त सूचनाहरु त्यस्ता घटनाहरुमा आवश्यक सहयोग गर्न, न्यूनीकरण र रोकथामका लागि योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनको लागि मात्र उपयोग गरिने छ । यो संवेदन सिलतालाई पार्श्वचित्रको उपयोगमा पनि अपनाउनु पर्ने छ

१२. कार्यक्रमका लागि प्रस्तावित बजेट

क्र.सं.	कार्यक्रम / आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	वार्षिक लक्ष्य	रकम प्रस्तावित	कुल लागत
१	प्रोफाइल तयारीको लागि तथ्यांक संकलन गर्न गणकहरुलाई १ महिनाको पारिश्रमीक, यातायात र सञ्चार (कम्तीमा +२ पास गरेको हुनु पर्ने)	बडा तहमा	५	२५,०००	१,२५,०००.
२	गणक छनौट, गणकहरुलाई (Kobo Software Installation and field practice) र आप्रवासन सम्बन्धी २ दिनको तालिम सञ्चालन	पालिकामा	१	५००००	५०,०००
३	तथ्यांक संकलन फिल्ड अनुगमन पालिकाबाट	बडा तहमा	१		
४	कोबो सफ्टवेयर लिंक डेभलपमेन्ट तथा प्रश्नावली निर्माण (Kobo Software Link Development and Questioner Preparation)	पालिकामा	१		
५	दैनिक डाटा संकलनकार्यको अनलाइन अनुगमन र पृष्ठपोषण (प्रत्येक दिन संकलन भएको डाटाको शुद्धताकालागि अनलाईनबाट अनुगमन र पृष्ठ पोषण र सुझाव सहितको प्रशिक्षण)	पालिकामा	१		
६	तथ्यांक विश्लेषण तथा प्रोफाइल तयारी	पालिकामा	१		
७	स्टेशनरी तथा मसलन्द गतिविधि व्यवस्थापन तथा सञ्चालन यातायात, सन्चार तथा अन्य खर्च		१		
	जम्मा				४,००,००० ।

१३. अपेक्षित उपलब्धी :

- गाउँपालिकाको सुरक्षित बैदेशिक रोजगारि सम्बन्धी प्रोफाइल तयार भई सुरक्षित बैदेशिक रोजगार तथा स्वादेशमै स्वरोजगारिका लागि योजना निर्माण कार्यमा सहयोग पुग्नेछ ।
- आमाछोदिङ्गो गाउँपालिकाबाट विदेशमा रहेका र विदेश गएर फर्किएका व्यक्तिहरुको विस्तृत तथ्यांक उपलब्ध भई कार्य सम्पादन तथा योजना तर्जुमामा सहयोग पुग्ने छ ।
- बैदेशिक रोजगारि सम्बन्धी समस्या तथा सवालहरुको पहिचान भई समाधानकालागि सहयोग पुग्नेछ ।
- योजना तर्जुमाको लागि पृष्ठ पोषण र सुझाव संकलन गरिने छ ।
- सारांश सहित बैदेशिक रोजगारिमा रहेका र फर्किएकाहरुको तथ्यांक अलग अलग खण्डमा प्रस्तुत गरिनेछ
- आवश्यकता अनुसार अनुसुचिको व्यवस्था गरिएको हुनेछ ।

निष्कर्ष

निर्धारित समयमा माथि उल्लेखित चरण तथा प्रक्रियामा रहेर पार्श्वचित्र तयारि कार्य सम्पन्न गरिने छ । सुरक्षिता बैदेशिक रोजगारि सम्बन्धी पार्श्वचित्र निर्माण कार्यले विदेशबाट प्राप्त पुँजी तथा सिपलाई स्वादेशमा नै उपयोग गरि बारम्बार विदेश जाने परम्परालाई न्युनिकरण गर्न सहयोग पुग्ने छ । यस कार्यबाट सकेसम्म स्वदेशमा नै रोजगारी गरौ र बैदेशिक रोजगारीमा जानेनै हो भने सहि सूचना लिएर सिप सिकेर मात्र जाँउ भन्ने विषयलाई संस्थागत गर्न सहयोग पुग्ने छ । सुरक्षित बैदेशिक रोजगारि सम्बन्धी प्रोफाईल तयारि तथा अन्य महत्वपूर्ण विषयमा निणयहरु गरि बैदेशिक रोजगारिलाई सुरक्षित र मर्यादित बनाउने कार्यमा महत्वपूर्ण सहयोग पुरयउन निती निर्माणका लागि व्यापक छलफलको वातावरण तयार भई उक्त निर्णयहरुको कार्यान्वयनमा समेत सहयोग पुग्नेछ । स्थानीय सरकारले युवालक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न, आन्तरिक तथा बाह्य रोजगारिलाई सुरक्षित, मर्यादित र व्यवस्थित बनाउन योजना तर्जुमा गर्नमा उपयोगि हुनेछ ।

आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको परिचय

आमाछोदिङमो गाउँपालिका नेपालको स्थानीय स्वायत्त सरकारको रूपमा २०१७ मा स्थापना भएको थियो । आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको कार्यालय नेपालको बागमती प्रदेशको रसुवा जिल्लाको गोलजुङबेसीमा अवस्थित छ । स्थानीय तामाङ भाषामा 'आमा' शब्द 'पार्वती' र 'छोदिङमो' शब्द 'कुण्ड' हो । यसरी नेपाली भाषाबाट तामाङ भाषाको रूपान्तरण आमाछोदिङमो गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिका पहिलेका चार गाविस (गत्याङ, गोलजुङ, चिलिमे र हांकु (वार्ड नं. १ देखि ७) मिलेर बनेको हो । यो पालिकालाई पाँच वडामा विभाजन गरिएको छ । यस गाउँपालिकामा रहेको वडाहरू वडा नं १ हाकु, वडा नं २ ग्रेय, वडा नं ३ गत्लाङ, वडा नं ४ गोलजुङ र वडा नं ५ चिलिमेमा पर्छन् । गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय हाल वडा नं ४ गोलजुङमा संचालित छ ।

रसुवा जिल्लाको धार्मिक स्थल पार्वतीकुण्डबाट नामाकरण गरिएको पार्वतीकुण्ड (आमाछोदिङमो) गाउँपालिका रसुवा जिल्लाको उत्तरी भेगमा अवस्थित छ । यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल २४६.६ बर्ग किलोमिटर रहेको छ जसको लगभग ५०% (१२५ बर्ग कि.मि.) क्षेत्र जंगलले ढाकेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा कुल १६६४ घरधुरी रहेका छन् भने यहाँ कुल ६६७३ जनसंख्या रहेको छ जसमा ५२.२% (३४८०) महिला र ४७.८% (३१९३) पुरुष रहेका छन् । यहाको वार्षिक जनसंख्या परिवर्तन (२०११-२०२१) दर हेर्दा १.८% रहेको छ । यहाको कूल साक्षरता दर ७३.२% रहेको छ भने पुरुष साक्षरता दर ७९.३% र महिला साक्षरता दर ६६.५% रहेको छ ।

जलश्रोत हिसाबले ज्यादै धनि आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको विशेषता भनेको यहाको चिलिमे, सानजेन र त्रिसुली जलबिद्युत आयोजना हो । जलविद्युत आयोजनाले पूर्वाधार विकासमा मात्रै योगदान दिएका छैनन्, स्थानीयलाई रोजगारीको अवसर पनि दिएको छ । यसले विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याएको छ र स्थानीयको जीवनशैलीमा सकारात्मक परिवर्तन आएको छ । पार्वती कुण्ड, गणेश हिमाल, सांगेन हिमाल, पाल्दोर चुचुरो जस्ता पहाडी तथा धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूका कारण; यहाँ पर्यटन व्यवसाय राम्रोसँग सञ्चालन भएको छ । यहाँका प्राकृतिक शौन्दर्यता र आकर्षणले हरेक वर्ष हजारौ नेपाली तथा विदेशीहरू यस क्षेत्रमा घुम्न आउने गर्छन् ।

१.२ पार्श्वचित्र तयारीको उद्देश्य

यो पार्श्वचित्र तयारीको मुख्य उद्देश्य भनेको यस आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र वातावरणीय विशेषतालाई समेटेर एक बिस्तृत खाँका तयार गर्नु हो । विशेष उद्देश्यहरू यस प्रकार रहेका छन्:

१. आर्थिक विकास कृषि, उद्योग तथा वाणिज्य, पर्यटन, सहकारी, वित्तीय क्षेत्रहरूको तथ्यांक संकलन र विश्लेषण गर्ने ।
२. सामाजिक विकास शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण क्षेत्रहरूको तथ्यांक संकलन र विश्लेषण गर्ने ।
३. भौतिक पूर्वाधार - सडक तथा पुल, झोलुङ्गे पुल, सिंचाइ, भवन तथा शहरी विकास, ऊर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत, वैकल्पिक ऊर्जा, सञ्चार क्षेत्रहरूको तथ्यांक संकलन र विश्लेषण गर्ने
४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, फोहरमैला व्यवस्थापन, जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रहरूको तथ्यांक संकलन र विश्लेषण गर्ने ।
५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासनसंग संबन्धित पालिकाले गरेको गतिविधिहरूको तथ्यांक संकलन र विश्लेषण गर्ने ।
६. विदेशमा बस्नेहरूको तथ्यांक संकलन र विश्लेषण गर्ने ।

१.३ पार्श्वचित्र तयारीको औचित्य

पालिकाको पार्श्वचित्र (प्रोफाइल) भनेको एक बिस्तृत दस्तावेज हो जसले पालिकाको जनसांख्यिकीय, आर्थिक, सामाजिक, र पूर्वाधार सुविधाहरू सहित मुख्य पक्षहरूको समष्टिगत रूपरेखा दिन्छ । पालिका प्रोफाइल तयार गर्नु धेरै कामको लागि महत्वपूर्ण छ, र यसको महत्त्वलाई विभिन्न वर्गहरूमा विभाजन गर्न सकिन्छ:

१.४ योजना र विकास निर्माण सम्बन्धि

रणनीतिक योजना: पालिकाको पार्श्वचित्रले महत्वपूर्ण डेटा प्रदान गर्दछ जसले रणनीतिक योजना निर्माणकालागि आवश्यक तयारी गर्न तथ्यांक उपलब्ध गराउन सक्छ। स्थानीय सरकारहरूले समुदायको विशेष आवश्यकता र लक्ष्यहरूलाई सम्बोधन गर्ने दीर्घकालीन योजनाहरू विकास गर्न यो जानकारी प्रयोग गर्न सक्छन्।

स्रोत र साधनको खोजि तथा परिचालन: यो पार्श्वचित्रमा उल्लेखित तथ्यांकको आधारमा

पालिकाले स्रोतहरूको पहिचान र त्यसको प्रभावकारी परिचालन गर्न सक्नेछ। जहाँ आवश्यकताहरू सबैभन्दा बढी छन् भन्ने बुझेर, पालिकाहरूले कोष निर्माण गर्ने र त्यहाँ विकास निर्माणका परियोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिन सक्नेछ।

पूर्वाधार विकास: पूर्वाधार सुधारहरू, जस्तै सडक, खानेपानी आपूर्ति, ढल निकास प्रणाली, र सार्वजनिक सुविधाहरूको लागि योजना बनाउन मद्दत गर्दछ, साथै पालिकाले वर्तमान र भविष्यका मागहरू पूरा गर्ने कुराको सुनिश्चित गर्न यो पार्श्वचित्रले मद्दत गर्नेछ।

१.५ आर्थिक बिकास

लगानी आकर्षण: पार्श्वचित्रमा उल्लेखित तथ्यांकले यस क्षेत्रको आर्थिक सम्भावनालाई उजागर गर्दछ, जसले व्यवसाय र लगानीकर्ताहरूलाई आकर्षित गर्न मद्दत गर्दछ। स्थानीय स्तरमा रहेका आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी जानकारीले नयाँ लगानी आकर्षित गर्न निर्णायक हुन सक्छ।

स्थानीय व्यवसायहरूको प्रबर्धन गर्नमा सहयोग: पार्श्वचित्रमा उल्लेखित तथ्यांकले यस

पालिकामा रहेका बजारको अवस्था र यहाँ रहेका जनसंख्याको बारेमा जानकारी प्रदान गर्दछ, जसले गर्दा स्थानीय व्यवसायहरूलाई निर्णयहरू गर्न र विकासको रणनीति बनाउन मद्दत पुग्नेछ।

१.६ सामुदायिक सेवा र सामाजिक विकास

आवश्यकताको पहिचान र मूल्याङ्कन: पार्श्वचित्र तयारीले सामुदायिक आवश्यकताहरू पहिचान गर्न मद्दत गर्दछ, जस्तै स्वास्थ्य सेवा, शिक्षा, खानेपानी, र अन्य सामाजिक सेवाहरू जसलेगर्दा पालिकाले निर्धारण गर्ने कार्यक्रमहरू र सेवाहरूले स्थानीयहरूको आवश्यकताहरू सम्बोधन गर्न सक्छ भन्ने कुराको सुनिश्चित गर्न सहयोग पुग्नेछ।

अनुगमन र मूल्याङ्कन: पार्श्वचित्रमा उल्लेखित तथ्यांकको आधारमा पालिकाको सामुदायिक सेवा र विकास परियोजनाहरूको निरन्तर अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने कार्यलाई सहज बनाउँछ।

१.७ पर्यावरण व्यवस्थापन

दिगो विकास: पार्श्वचित्रमा उल्लेखित तथ्यांकको आधारमा पालिकाले दिगो विकासको योजना तथा कार्यक्रमहरू निर्माण गर्न सक्छ। यसमा प्राकृतिक स्रोतहरूको व्यवस्थापन, वातावरणीय चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गर्ने, र हरित पहलहरू प्रवर्धन गर्ने कार्यलाई समावेश गरेर एक योजना निर्माण गर्न सक्छ।

विपद्को पूर्वतयारी: पार्श्वचित्रमा उल्लेखित तथ्यांकको आधारमा स्थानीय भूगोल र हावापानीको अध्ययन गरि प्राकृतिक प्रकोपको तयारीमा गर्न सहयोग पुग्छ साथै पालिकाले आपतकालीन अबस्थाको सम्बोधन गर्ने योजनाहरू र जोखिम न्यूनीकरण रणनीतिहरू निर्माण गर्न सक्छन्।

१.८ सुशासन र नीति निर्माण

सूचित निर्णय लिने: पालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई यो पार्श्वचित्रमा उल्लेखित तथ्यांकले नीति निर्माताहरूको लागि एउटा आधार प्रदान गर्दछ जसलेगर्दा तथ्यमा आधारित निर्णयहरू गर्न सहयोग पुर्याउने छ। यसले स्रोतसाधनको गलत विनियोजनको सम्भावनालाई कम गर्छ र प्रभावकारी नीतिहरूको निर्माणमा मद्दत गर्छ।

पारदर्शिता र जवाफदेहिता: यो पार्श्वचित्रको तयारीले स्थानीय बासिन्दाहरूलाई र सरोकारवालाहरूलाई उनीहरूको पालिकाको बारेमा पहुँचयोग्य जानकारी प्रदान गरेर पारदर्शितालाई बढावा दिन्छ। साथै यसले स्थानीय सरकारमा विश्वास र जवाफदेहिता बढाउँछ।

२. पार्श्वचित्र तयारीमा खटिएका टोलिको बिबरण

तल उल्लेखित व्यक्तिहरू यो पार्श्वचित्र तयारीमा परिचालन भएका थियः

सि.न.	नाम	पद	मुख्य जिम्मेवारी
१.	डा. पुष्प राज पौडेल	सल्लाकार तथा तथ्यांक प्रशोधन	तथ्यांक बिधि र औजारहरू निर्माण, कार्यन्वयन, टोली परिचालन, समन्वय, सहकार्य, प्रतिवेदन लेखन, प्रस्तुतिकरण
२.	नव र।ज थापा	कार्यकारी	पालिकासंग र अन्य सरोकारवालाहरूसंग आबस्यक समन्वय गर्ने, गणक परिचालन गर्ने, उनीहरूको सुपरवेक्षण गर्ने र सर्वेक्षण गर्ने
३.	नीमाकामी तामाङ	गणक	घरधुरी सर्वेक्षण गर्ने र सुपरभाइजरलाई सर्वेक्षणमा सहयोग गर्ने
४.	कान्छ। तामाङ	गणक	घरधुरी सर्वेक्षण गर्ने र सुपरभाइजरलाई सर्वेक्षणमा सहयोग गर्ने
५.	प्रशान्त तामाङ	गणक	घरधुरी सर्वेक्षण गर्ने र सुपरभाइजरलाई सर्वेक्षणमा सहयोग गर्ने
६.	सुरज तामाङ	गणक	घरधुरी सर्वेक्षण गर्ने र सुपरभाइजरलाई सर्वेक्षणमा सहयोग गर्ने
७.	सीमरानी तामाङ	गणक	घरधुरी सर्वेक्षण गर्ने र सुपरभाइजरलाई सर्वेक्षणमा सहयोग गर्ने

भौगोलिक जानकारी:

रसुवा जिल्लाको धार्मिक स्थल पार्वतीकुण्डबाट नामाकरण गरिएको पार्वतीकुण्ड (आमाछोदिङ्गो) गाउँपालिका रसुवा जिल्लाको उत्तरी भेगमा अवस्थित छ । पार्वती कुण्ड आमा छोडिङ्गो गाउँपालिका वडा नम्बर ३ को गलताङ गाउँमा अवस्थित प्राकृतिक ताजा र स्वच्छ पानीको ताल हो । पवित्र पार्वती कुण्ड स्वच्छ जलको लागि महत्वपूर्ण भण्डार हो । उत्पत्तिकाल देखि जंगलको छेउमा रहेको कुण्डको एक छेउबाट पानी बगेर साना खोल्साको रुपमा गाउँकै छेउबाट पार्वती खालाको नाउले निकास भएको छ । गाउँको उत्तर, पूर्व र दक्षिण भएर गल्लाङ्ग खोला बगेको छ भने गाउँ छेउमा रहेको ह्येस्थोड पोखरी हाल सुकेको अवस्थामा छ । त्यसैगरी पार्वती कुण्ड देखि माथिल्लो क्षेत्रमा रहेको हेवीडस्था पोखरी हिउँदमा सुक्ने गर्छ । गाउँको पुर्व, पश्चिममा परम्परागत प्राकृतिक जंगल रहेको छ र उक्त जंगल भित्र वा छेउ-छेउमा प्रशस्त सिमसार क्षेत्रहरु पाईन्छ ।^१ यस गाउँपालिकाको चार किल्ला हेर्दा पुर्व- गोसाइकुण्ड गा.पा, पश्चिम- धादिङ्ग जिल्ला र उत्तरगया गाउँपालिकाको उत्तरी भाग, उत्तर- चिन छिमेकी देश, र दक्षिण- गोसाइकुण्ड गा.पाको दक्षिणी भाग र उत्तरगया गाउँपालिकाको पूर्वी भाग पर्दछ । यो गाउँपालिका अक्षांसः २८.०९२१६६° देखि २८.३४०७८९° र देशान्तरः ८५.१५९७०३° देखि ८५.३५०७९६° मा अबस्थित रहेको छ ।

भौगोलिक बनावटको हिसाबले टेकटनि चापका कारण निर्मित उच्च र भिराला पहाडहरु, प्रमुख रुपमा भिरालो जमिन, निरन्तर नदिकटानबाट बनेका रिभर भ्यालीहरु रहेका छन् । प्रमुख नदिहरुमा त्रिशुलि गंगा नदि, चिलिमे, मैलुनखोला हुन् भने यहाँ गणेश हिमाल अबस्थित छ साथै प्रसिद्ध तालहरु जस्तै पार्वति कुण्ड, जागेश्वर कुण्ड, नोजे कुण्ड, गोप्पो कुण्ड पनि यहि गाउँपालिका भित्र पर्दछन् ।

२.१ प्रमुख बस्तीहरू

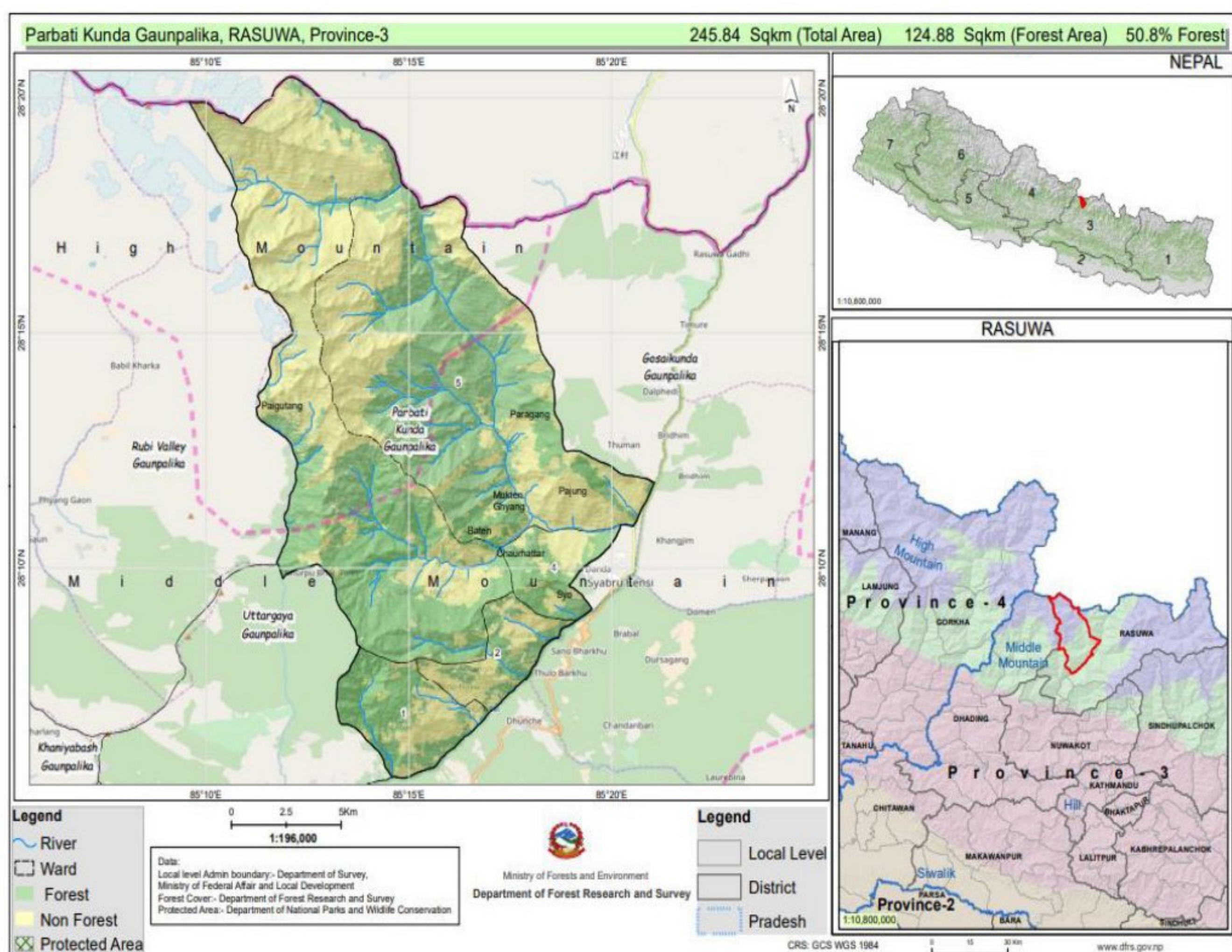
यस गाउँपालिकामा पर्ने प्रमुख बस्तिहरु तल देखाए बमोजिम रहेको छः

वडा नं.	प्रमुख बस्तीहरू
१	हाकु बेसि , ठूलो हाकु
२	ग्रे भिलेज, नेसिङ, सानो हाकु
३	गल्लाङ, पार्वतीकुण्ड
४	गोल्जुङ, च्यामदोल, स्यो
५	थम्बुचेत, चिलिमे, तातोपानी, गोडगाड, मुक्तिन, पाजुङ, सिम्बु, टेताङ्चे, ब्राजम,

२.२ आमाछोदिङ्गो गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / नगरपालिका	जनसंख्या (२०७८)	क्षेत्रफल(वर्ग कि.मी.)
१	१	हाकु(३-७)	१४९१	१७.७६
२	२	हाकु १,२ र गत्लाङ्ग (७,८)	९८२	१२.१५
३	३	गत्लाङ्ग (१-६,९)	१३५३	१०४.५०
४	४	गोल्जुङ्ग(१-९)	१०८०	१०.८५
५	५	चिलिमे(१-९)	१७६७	१०१.३६
जम्मा			६६७३	२४६.६२

स्रोत: <https://www.sthania.gov.np/gis/> राष्ट्रिय जनगणना २०७८/GIS Mapping २०२४

यो तालिकाले नयाँ वडाहरू, समावेश गरिएका गाविस वा नगरपालिका, जनसंख्या, र क्षेत्रफलको विवरण दिन्छ । वडा १ मा हाकु ३-७ समावेश गरिएको छ र जनसंख्या १४९१ छ, क्षेत्रफल १७.७६ वर्ग कि.मी. छ । वडा २ मा हाकु १,२ र गत्लाङ्ग ७,८ समावेश गरिएको छ र जनसंख्या ९८२ छ, क्षेत्रफल १२.१५ वर्ग कि.मी. छ । वडा ३ मा गत्लाङ्ग १-६ र ९ समावेश गरिएको छ र जनसंख्या १३५३ छ, क्षेत्रफल १०४.५० वर्ग कि.मी. छ । वडा ४ मा गोल्जुङ्ग १-९ समावेश गरिएको छ र जनसंख्या १०८० छ, क्षेत्रफल १०.८५ वर्ग कि.मी. छ । वडा ५ मा चिलिमे १-९ समावेश गरिएको छ र जनसंख्या १७६७ छ, क्षेत्रफल १०१.३६ वर्ग कि.मी. छ । समग्रमा, नयाँ वडाहरूको कुल जनसंख्या ६६७३ छ र कुल क्षेत्रफल २४६.६२ वर्ग कि.मी. छ ।

स्रोत: भौगोलिक सूचना प्रणाली २०८१

भौगोलिक सूचना प्रणाली अनुसार यस पालिकाको कुल भूभागको १३.५५% (३३.४६ वर्ग कि.मी.) मानव बस्तीले ओगटेको छ भने ५.३९% (१३.२९ वर्ग कि.मी.) पानीको भूभाग रहेको छ ।

२.३ पालिकाबाट वडा कार्यालय सम्मको दुरी

पालिकाबाट प्रत्येक वडा कार्यालयसम्मको दुरी हेर्दा सबैभन्दा टाढा वडा १ रहेको छ भने सबैभन्दा नजिक वडा ४ रहेको पाइन्छ । कच्ची सडक सबै वडामा पुगेको भएता पनि यातयात त्यहि सहज नरहेको पाइयो ।

वडा नं.	वडा कार्यालय रहेको स्थान	हिडेर जादाको पैदल दुरी (कि.मी.)	सडक दुरी (कि.मी.)
१	ठुलो हाकु	९	८
२	नेसिङ्ग	५	५
३	गत्लाङ्ग	६	५
४	गोल्जुङ्ग	१५० मि.	५० मि.
५	चिलीमे	३	४

स्रोत: स्थलगत अध्ययन २०८१

२.४ परिवार सङ्ख्या

वडा	घरधुरी संख्या (कुल)	घरधुरी संख्या (प्रतिशत)	जनसंख्या (कुल)	जनसंख्या (पुरुष)	जनसंख्या (महिला)	औसत परिवारको संख्या	लिङ्गको अनुपात	स्थलगत सर्वेक्षण २०८१
पालिका भरि	१६६४	१००.०	६६७३	३४८०	३१९३	४.०१	१०८.९१	१३४४
१	३११	१८.७	१४९१	७५५	७३६	४.७९	१०२.५८	१६८
२	२४०	१४.४	९८२	५२१	४६१	४.०९	११३.०२	१४६
३	३५०	२१.०	१३५३	७१८	६३५	३.८७	११३.०७	४१०
४	३००	१८.०	१०८०	५५५	५२५	३.६०	१०५.७१	२७९
५	४६३	२७.८	१७६७	९३१	८३६	३.८२	१११.३६	३४१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ यस आमाछोदिङ्गो गाउँपालिकामा जम्मा १६६४ परिवार भएको तथ्याङ्क प्राप्त भएको छ । वडागत रुपमा तुलना गर्दा वडा नं. ५ (साविकको चिलीमे गा.वि.स.) मा सबैभन्दा बढी घरधुरीहरू (४६३) रहेको छ । त्यस्तै गरी वडा नं. २ मा सबैभन्दा कम घरधुरीहरू (२४०) रहेको देखिन्छ । तर घरधुरी सर्वेक्षण २०८१ अनुसार यस गाउँपालिकामा जम्मा १३४४ घरधुरी रहेका छन् जहाँ सबैभन्दा धेरै घरधुरी वडा नं. ४ मा (४१०) र सबैभन्दा कम वडा नं. मा (१६८) रहेको छ ।

स्थलगत सर्वेक्षण अनुसार यस तालिकामा विभिन्न जातजातिहरूको प्रतिशत वितरण देखाइएको छ । तामाङ जाति सबैभन्दा बढी प्रतिशतमा रहेका छन्, जसमा १ देखि ५ वडामा क्रमशः ९७.६%, ९८.६%, ९६.८%, ८०.७%, र ८८.५% को हिस्सेदारी छ । कुल तामाङको प्रतिशत ९१.७% रहेको छ । मगर जाति वडाहरूमा कम प्रतिशतमा छन्, जहाँ उनीहरूको प्रतिशत ०.६% देखि ०.२% सम्म छ । नेवार जाति वडाहरूमा ०.४% देखि २.४% सम्म देखिन्छ । विश्वकर्मा जाति १.४% देखि २.९% सम्मको प्रतिशतमा रहेका छन् । घले जाति भने केही वडाहरूमा मात्र छन्, जहाँ उनीहरूको प्रतिशत ३.९% देखि १६.७% सम्म छ । अन्त्यमा, अन्य जातिहरूको प्रतिशत ४.५% देखि १.१% सम्म रहेको छ । यस तालिकामा समाविष्ट सबै जातजातिहरूको कुल प्रतिशत १००% रहेको छ ।

२.५ लिङ्गको आधारमा कुल जनसङ्ख्या

वडा न.	राष्ट्रिय जनगणना २०७८ (पुरुष)	राष्ट्रिय जनगणना २०७८ (महिला)	राष्ट्रिय जनगणना २०७८ (जम्मा)
१	७५५	७३६	१४९१
२	५२१	४६१	९८२
३	७१८	६३५	१३५३
४	५५५	५२५	१०८०
५	९३१	८३६	१७६७
जम्मा	३४८०	३१९३	६६७३
प्रतिशत	५२.२	४७.८	१००.०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

आमाछोदिङ्मो गाउँपालिकामा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार ६६७३ जनसङ्ख्या रहेको पाइएको छ । तालिका ३.९ अनुसार पुरुष ५२.२ प्रतिशत, र महिला ४७.८ प्रतिशत रहेको छ । तसर्थ लैङ्गिक अनुपात १०८.९९ (पुरुष प्रति १०० महिला) रहेको छ । जनसङ्ख्याको हिसाबले सबैभन्दा धेरै वडा न. ५ मा (१७६७) रहेको छ भने सबैभन्दा कम वडा न. २ मा (९८२) रहेको छ ।

३.७% छन्, जसमा १.८% पुरुष र ६.८% महिला छन् । "इन्जिनियरिङ्ग" क्षेत्रमा कुल ५% छन्, जसमा ७.९% पुरुष र ०.५% महिला छन् । "कानून" क्षेत्रमा कुल ०.२% छन्, जसमा ०.३% पुरुष र कुनै महिला छैनन् । "कृषि" क्षेत्रमा कुल ०.५% छन्, जसमा ०.९% पुरुष र कुनै महिला छैनन् । "वन" क्षेत्रमा कुनै पनि उत्तीर्ण भएका छैनन् ।

"पशुविज्ञान/पशुचिकित्सा/मत्स्यपालन" क्षेत्रमा कुल ०.४% छन्, जसमा ०.३% पुरुष र ०.५% महिला छन् । "कम्प्युटर/सूचना प्रविधि" क्षेत्रमा कुल ०.७% छन्, जसमा १.२% पुरुष र कुनै महिला छैनन् । अन्त्यमा, "अन्य" क्षेत्रमा कुल ०.७% छन्, जसमा १.२% पुरुष र कुनै महिला छैनन् ।

यो तालिका अनुसार, सबैभन्दा बढी उत्तीर्ण "शिक्षा" क्षेत्रमा छन्, जसमा महिलाको संख्या पुरुषको तुलनामा बढी छ । सबैभन्दा कम उत्तीर्ण "कानून" र "वन" क्षेत्रमा देखिन्छ, जहाँ महिलाहरूको उपस्थिति लगभग छैन ।

२.६ वैवाहिक स्थिति

तालिका ३. १५: वैवाहिक स्थिति

वैवाहिक स्थिति	कुल	पुरुष	महिला
अविवाहित	३२.४	३५.८	२८.७
विवाहित	६०.६	५८.९	६२.३
एकल (विधुर/विधवा)	६.२	४.४	८.१
पारपाचुके	०.३	०.४	०.२
छुट्टिएको	०.६	०.५	०.७

३.७.१ सिपमुलक तालिमको प्रकार

२.७ सिपमुलक तालिमको प्रकार

सिपमुलक तालिमको प्रकार	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	कुल
सिलाई कटार्ई	३९.१०%	४७.१०%	८.००%	११.१०%	२७.६०%	२६.६०%
ब्युटीपार्लर	०.००%	५.९०%	०.००%	०.००%	३.४०%	१.६०%

गाडी चलाउने	१५.२०%	१४.७०%	८०.००%	७२.२०%	२७.६०%	४२.०२%
डकमी (गारो लगाउने)	३०.४०%	५०.००%	१२.००%	५.६०%	१७.२०%	२२.३४%
सिकमी (काठको काम गर्ने)	१०.९०%	३८.२०%	०.००%	०.००%	१३.८०%	११.७०%
आधुनिक कृषि प्रणाली	१९.६०%	०.००%	०.००%	११.१०%	६.९०%	९.०४%
गाडी मर्मत	४.३०%	२.९०%	०.००%	१.९०%	६.९०%	३.१९%
टिभी, मोबाइल, घडी ... मर्मत	२.२०%	०.००%	०.००%	७.४०%	१०.३०%	४.२६%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो तालिकाले विभिन्न वडाहरूमा उपलब्ध सिपमूलक तालिमहरूको प्रकारलाई प्रदर्शन गर्दछ । सिलाई कटाई तालिममा वडा १ देखि ५ सम्मको प्रतिशत क्रमशः ३९.१०%, ४७.१०%, ८.००%, ११.१०%, र २७.६०% छ, जसको औसत २६.६०% छ । ब्युटीपार्लर तालिमको प्रतिशतता वडा २ र ५ मा मात्र क्रमशः ५.९०% र ३.४०% रहेको छ, जसको औसत १.६०% छ । गाडी चलाउने तालिममा वडा ३ र ४ मा उच्च प्रतिशत क्रमशः ८०.००% र ७२.२०% छ, जबकि कुल औसत ४२.०२% छ । डकमी तालिममा वडा २ मा सबैभन्दा धेरै ५०.००% छ भने कुल औसत २२.३४% छ । सिकमी तालिममा वडा २ मा ३८.२०% र वडा ५ मा १३.८०% छ, जसको कुल औसत ११.७०% छ । आधुनिक कृषि प्रणाली तालिम वडा १ र ४ मा क्रमशः १९.६०% र ११.१०% छ, कुल औसत ९.०४% रहेको छ । गाडी मर्मत तालिमको कुल औसत ३.१९% छ भने टिभी, मोबाइल, घडी आदि मर्मत तालिमको कुल औसत ४.२६% छ । यसले विभिन्न वडाहरूमा प्रदान गरिएका विभिन्न सिपमूलक तालिमहरूको विविधतालाई स्पष्ट रूपमा देखाउँछ ।

२.८ : घरको स्वामित्वको प्रकार

वडा	घरको स्वामित्वको प्रकार (आफ्नै)	घरको स्वामित्वको प्रकार (भाडामा)	घरको स्वामित्वको प्रकार (संस्थागत)	घरको स्वामित्वको प्रकार (अन्य)
१	१००.०%			
२	९९.३%	०.७%		
३	९९.८%			०.२%
४	१००.०%			
५	९७.९%	०.९%	१.२%	
कुल	९९.३%	०.३%	०.३%	०.१%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो तालिकामा वडाहरूको भूमिका स्वामित्वको प्रकारको अनुसार वर्णन गरिएको छ । वडा नम्बर १ र ४ मा सबै सम्पत्ति आफ्नै स्वामित्वमा छन् (१००.०% र १००.०% मान्यतासँग) । वडा नम्बर २ मा ९९.३% स्वामित्वमा रहेको छ भने ०.७% भाडामा हुनुहुन्छ । वडा नम्बर ३ मा ९९.८% स्वामित्वमा रहेको छ भने ०.२% अन्यको स्वामित्वमा हुनुहुन्छ । वडा नम्बर ५ मा ९७.९% स्वामित्वमा रहेको छ, जसमा ०.९% भाडामा, १.२% संस्थागत र ०.९% अन्य स्वामित्वमा हुनुहुन्छ । कुल मिलाएर, वडाहरूमा सबैभन्दा बढी सम्पत्ति आफ्नै स्वामित्वमा छ, जसमा वडा नम्बर २ र ३ मा केहि भाग भाडामा र संस्थागत स्वामित्वमा पनि हुन्छ ।

२.९ घरको जगको बनोट अनुसार परिवार संख्या

घरको जगको बनोट (चित्र ३.४ को तथ्याङ्क विवरण)

- माटोको जोडाई भएको ईटा/ढुङ्गा: ४०.००%
- सिमेन्टको जोडाई भएको ईटा/ढुङ्गा: ४३.९०%
- ढलान पिल्लर सहितको: ९.६०%

- काठ/बाँसको खम्बा गाडेको: ४.९०%
- अन्य: १.७०%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो चित्र ३.४ ले घरको जगको बनोट अनुसार परिवार संख्यालाई देखाउँछ । ४०.०० प्रतिशत परिवारको घरहरूको जग माटोको जोडाई भएको ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको छ, जुन सबैभन्दा धेरै प्रतिशत हो । सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा वा ढुङ्गाको जग भएका घरहरू ४३.९० प्रतिशत रहेको छ । ढलान पिल्लर सहितको जग भएका घरहरू ९.६० प्रतिशत छ, भने काठ वा बाँसको खम्बा गाडेको जग भएका घरहरू ४.९० प्रतिशत छ । अन्य प्रकारका जग भएका घरहरू १.७० प्रतिशत छन् । यसबाट स्पष्ट हुन्छ कि धेरै परिवार माटोको जोडाई भएको ईँटा वा ढुङ्गाको जग भएका घरमा बस्छन्, जबकि अन्य प्रकारका जगको प्रयोग तुलनात्मक रूपमा कम छ ।

२.१० घरको जगको प्रकार

वडा	माटोको जोडाई भएको ईँटा/ ढुङ्गा	सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ ढुङ्गा	ढलान पिल्लर सहितको	काठ/बाँसको खम्बा गाडेको	अन्य
१	६४.३%	३१.२%	०.६%	३.२%	०.६%
२	६३.९%	२७.१%	६.९%	२.१%	
३	११.२%	६६.७%	६.२%	१०.७%	५.२%
४	४७.५%	३२.६%	१७.४%		
५	४६.६%	३८.९%	१२.४%	२.१%	
कुल	४०.०%	४३.९%	९.६%	४.९%	१.७%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो तालिकामा वडाहरूको घरको जगको प्रकारको विवरण देखाइएको छ । वडा नम्बर १ मा माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ६४.३%, सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ३१.२%, र ढलान पिल्लर सहितको घरको प्रतिशत केवल ०.६% हो । वडा नम्बर २ मा माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ६३.९%, सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा २७.१%, र ढलान पिल्लर सहितको घरको प्रतिशत ६.९% हो । वडा नम्बर ३ मा माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ११.२%, सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ६६.७%, र ढलान पिल्लर सहितको घरको प्रतिशत ६.२% हो । वडा नम्बर ४ र ५ मा पनि माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ४७.५% र ४६.६% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर २ मा सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ३२.६% र ३८.९% मान्यतासँग छ । अन्य प्रकारको घरहरूको प्रतिशत १.७% मात्र हो ।

२.११ घरको बाहिरी गारोको बनोट अनुसार परिवार संख्या

घरको बाहिरी गारोको बनोट (चित्र ३.५ को तथ्याङ्क विवरण)

- माटोको जोडाई भएको... : ३१.१०%
- सिमेन्टको जोडाई भएको... : ४९.६०%
- काठ/फल्याक: १३.५०%
- बाँसजन्य सामग्री: ०.१०%
- काचो ईँटा: ०.२०%
- जस्ता/टिन/च्यादर: ३.७०%
- अन्य: १.५०%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो चित्र ३.५ ले घरको बाहिरी गारोको बनोट अनुसार परिवार संख्यालाई देखाउँछ । ४९.६० प्रतिशत परिवारको सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा वा ढुङ्गाको गारो भएको घर छ जुन सबैभन्दा धेरै हो । दोस्रो स्थानमा, ३१.१० प्रतिशत परिवारको माटोको जोडाई भएको ईँटा वा ढुङ्गाको गारो भएको घर छ । काठ वा फल्याकको गारो भएका घरहरू १३.८० प्रतिशत रहेका छन् । बाँसजन्य सामग्रीको गारो भएका घरहरू ०.१० प्रतिशत छ, जबकि काचो ईँटाको गारो भएका घरहरू ०.२०% छ । जस्ता, टिन, वा च्यादरको गारो भएका घरहरू ३.७० प्रतिशत छ । अन्य प्रकारका गारो भएका घरहरू १.५० प्रतिशत छ ।

२.१२ घरको बाहिरी गारोको बनोटको प्रकार

वडा	माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	काठ/फल्याक	बाँसजन्य सामग्री	काचो ईँटा	जस्ता/टिन/च्यादर	अन्य
१	५४.१%	३६.३%	६.४%			३.२%	
२	४२.०%	४७.६%	७.७%	०.७%		२.१%	
३	९.९%	७२.०%	४.५%		०.५%	८.२%	५.०%
४	४६.४%	५०.४%	१.४%			१.८%	
५	२८.६%	२९.५%	४१.०%			०.९%	
कुल	३१.१%	४९.६%	१३.८%	०.१%	०.२%	३.७%	१.५%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो तालिकामा वडाहरूको घरको बाहिरी गारोको बनोटको प्रकारको विवरण देखाइएको छ । वडा नम्बर १ मा माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ५४.१%, सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ३६.३%, र काचो ईँटा ३.२% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर २ मा माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ४२.०%, सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ४७.६%, र काठ/फल्याक ७.७% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर ३ मा सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ७२.०%, काठ/फल्याक ४.५%, र अन्य सामग्रीहरू जस्ता/टिन/च्यादर ८.२% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर ४ र ५ मा पनि सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा ५०.४% र ५०.४% मान्यतासँग छ । समग्र दृष्टिमा, यस तालिकामा बढीमा भएको घरहरूमा सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा प्रमुख छ भने माटोको जोडाई भएको घरहरू पनि उपलब्ध छ ।

यहाँ उपलब्ध तस्विरको सम्पूर्ण पाठ, चार्टको विवरण र तालिकालाई डिजिटल ढाँचामा उतारिएको छ:

२.१३ घरको छानोको बनोट अनुसार परिवार संख्या

घरको छानोको बनोट

- अन्य: ०.१०%
- माटो: ०.१०%
- काठ/फल्याक: ५.९०%
- ढुङ्गा/स्लेट: ०.१०%
- खर/पराल/छवाली: ०.२०%
- सिमेन्ट ढलान: १४.१०%
- जस्ता/टिन/च्यादर: ७९.६०%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो चित्र ३.६ मा प्रस्तुत तथ्याङ्कले विभिन्न घरको छानोको बनोट अनुसार परिवारको संख्याको प्रतिशत वितरणलाई देखाउँछ । यसमा ७९.६० प्रतिशत घरको छाना जस्ता, टिन, वा च्यादरले बनेका छन्, जुन सबैभन्दा धेरै प्रयोग हुने सामग्री हो । दोस्रो स्थानमा, १४.१० प्रतिशत घरको छाना सिमेन्ट ढलानले बनेका छन् । ५.९० प्रतिशत घरको छाना काठ वा फल्याकले बनेका छन् । अन्य सामग्रीहरू जस्तै खर/पराल/

छवाली, ढुङ्गा/स्लेटको प्रयोग भने एकदमै कम छ, जसको प्रतिशत क्रमशः ०.२०, र ०.१० मात्र छ । माटोको प्रयोग ०.१० प्रतिशत छ । अन्त्यमा, ०.१० प्रतिशत घरको छाना अन्य सामग्रीले बनेका छन् । यसबाट स्पष्ट हुन्छ कि अधिकांश छाना जस्ता, टिन, वा च्यादरले बनेका छन् ।

२.१४ घरको छानोको बनोटको प्रकार

वडा	जस्ता/टिन/च्यादर	ढुङ्गा/स्लेट	काठ/फल्याक	माटो	अन्य
१	९६.८%	०.६%	०.६%		
२	९०.३%		०.७%		
३	७४.४%		१६.०%		०.२%
४	७२.७%				
५	७८.९%				
कुल	७९.६%	१४.१%	५.९%	०.१%	०.१%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो तालिकामा वडाहरूको घरको छानाको बनोटको प्रकारको विवरण देखाइएको छ । वडा नम्बर १ मा जस्ता/टिन/च्यादर ९६.८%, सिमेन्ट ढलान १.९%, र ढुङ्गा/स्लेट र काठ/फल्याक दुवैमा ०.६% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर २ मा जस्ता/टिन/च्यादर ९०.३%, सिमेन्ट ढलान १.०%, र काठ/फल्याक ०.७% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर ३ मा जस्ता/टिन/च्यादर ७४.४%, सिमेन्ट ढलान ९.४%, र माटो १६.०% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर ४ मा जस्ता/टिन/च्यादर ७२.७% र सिमेन्ट ढलान २७.३% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर ५ मा जस्ता/टिन/च्यादर ७८.९%, सिमेन्ट ढलान १६.९%, र माटो ३.३% मान्यतासँग छ । कुल मिलाएर, जस्ता/टिन/च्यादर र माटो घरको छानाको बनोटको प्रमुख प्रकारहरू हुन्, जसमा वडा नम्बर ३ मा माटोको प्रयोग धेरै गरिएको देखिन्छ ।

२.१५ घरको भुइँको बनोट अनुसार परिवार संख्या

घरको भुइँको बनोट (चित्र ३. ७ को तथ्याङ्क विवरण)

- सिमेन्ट ढलान: ४१.९०%
- सेरामिक टायल: ०.२०%
- ईँटा/ढुङ्गा: ०.८०%
- काठको फल्याक/बाँस: २९.८०%
- माटो: २७.२०%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो तालिकाले घरको भुइँको बनोट अनुसार परिवार संख्या देखाउँछ । यसमा २७.२० प्रतिशत परिवारको घरको भुइँ माटोले बनेको छ । २९.८० प्रतिशत परिवारको घरको भुइँ काठको फल्याक वा बाँसले बनेको छ, जुन सबैभन्दा बढी प्रतिशत हो । ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको भुइँ भएका घरहरूमा ०.८० यहाँ "ma (2)_1-64.jpg" पछिको अर्को पाना (ma (2)_1-65.jpg) को सम्पूर्ण पाठ र तालिकालाई डिजिटल ढाँचामा उतारिएको छ:

प्रतिशत परिवार बस्छन् । सेरामिक टायल प्रयोग गर्ने परिवार ०.२० प्रतिशत छ । सिमेन्ट ढलानले बनेको भुइँ भएका घरहरूमा ४१.९० प्रतिशत परिवार बस्छन् ।

२.१६ घरको भुइँको बनोटको प्रकार

वडा	माटो	काठको फल्याक/बाँस	ईटा/ढुङ्गा	सेरामिक टायल	सिमिन्ट ढलान
१	५८.६%	४.५%		१.३%	३५.७%
२	३३.३%	२१.३%			४५.४%
३	९.९%	५२.२%	१.२%		३६.७%
४	३१.९%	२०.७%	१.८%		४५.७%
५	२७.२%	२५.७%	०.३%	०.३%	४६.४%
कुल	२७.२%	२९.८%	०.८%	०.२%	४१.९%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो तालिकामा वडाहरूको घरको भुइँको बनोटको प्रकारको विवरण देखाइएको छ । वडा नम्बर १ मा माटो ५८.६%, काठको फल्याक/बाँस ४.५%, सिमेन्ट ढलान ३५.७% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर २ मा सिमेन्ट ढलान ४५.४%, काठको फल्याक/बाँस २१.३% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर ३ मा काठको फल्याक/बाँस ५२.२%, सिमेन्ट ढलान ३६.७% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर ४ मा सिमेन्ट ढलान ४५.७%, काठको फल्याक/बाँस २०.७% मान्यतासँग छ । वडा नम्बर ५ मा सिमेन्ट ढलान ४६.४%, काठको फल्याक/बाँस २५.७% मान्यतासँग छ । कुल मिलाएर, सिमेन्ट ढलान र काठको फल्याक/बाँस भुइँको बनोटको प्रमुख प्रकारहरू हुन्, जसमा सिमेन्ट ढलान विशेष रूपमा प्रयोग गरिएको देखिन्छ ।

२.१७ घरसम्म पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था

यस चित्रले विभिन्न वडामा घरसम्म पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था गरिएको घरधुरीहरूको विवरण दिन्छ । कुल पाँच वडाहरूको डेटा समावेश गरिएको छ ।

हाँ उपलब्ध तस्विरको सम्पूर्ण पाठ र चार्टको विवरणलाई डिजिटल ढाँचामा उतारिएको छ:

घरसम्म पुग्ने मोटरबाटो (चार्टको तथ्याङ्क विवरण)

- वडा १: छ (६७.५%), छैन (३२.५%)
- वडा २: छ (९१.५%), छैन (८.५%)
- वडा ३: छ (२४.१%), छैन (७५.९%)
- वडा ४: छ (५४.२%), छैन (४५.८%)
- वडा ५: छ (७५.९%), छैन (२४.१%)
- कुल: छ (५४.२%), छैन (४५.८%)

२.१८ घरसम्म पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

वडा नं. १ मा ६७.५% घरधुरीहरूमा पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था छ भने ३२.५% घरधुरीहरूमा यस्तो व्यवस्था छैन । वडा नं. २ मा ९१.५% घरधुरीहरूमा यस्तो व्यवस्था छ भने बाकी ८.५% घरमा पुगेको छैन । वडा नं. ३ मा २४.१% घरधुरीहरूमा पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था छ भने ७५.९% घरधुरीहरूमा यस्तो व्यवस्था छैन ।

वडा नं. ४ मा ५४.२% घरधुरीहरूमा पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था छ भने ४५.८% घरधुरीहरूमा यस्तो व्यवस्था छैन । वडा नं. ५ मा ७५.९% घरधुरीहरूमा पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था छ भने २४.१% घरधुरीहरूमा यस्तो व्यवस्था छैन ।

कुलमा, ५४.२% घरधुरीहरूमा पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था छ भने ४५.८% घरधुरीहरूमा यस्तो व्यवस्था छैन । यसले देखाउँछ कि वडा नं. २ को धेरै घरधुरीहरूमा पुग्ने मोटरबाटोको व्यवस्था गरिएको छ भने वडा नं. ३ मा यस्तो व्यवस्था अधिकांश छैन ।

२.१९ मोटरबाटोको अवस्था

यस तालिकाले विभिन्न वडामा मोटरबाटोको अवस्था कस्तो छ भनेर विवरण दिन्छ । कुल पाँच वडाहरूको डेटा समावेश गरिएको छ ।

मोटरबाटोको अवस्था (पहिलो चार्टको तथ्याङ्क विवरण)

- वडा १: कच्ची गोरेटो (९८.९%), ग्राबेल (१.१%), कालो पत्रे (०.०%)
- वडा २: कच्ची गोरेटो (९०.०%), ग्राबेल (१०.०%), कालो पत्रे (०.०%)
- वडा ३: कच्ची गोरेटो (९२.८%), ग्राबेल (६.२%), कालो पत्रे (१.०%)
- वडा ४: कच्ची गोरेटो (९१.४%), ग्राबेल (६.८%), कालो पत्रे (१.९%)
- वडा ५: कच्ची गोरेटो (८०.८%), ग्राबेल (१७.०%), कालो पत्रे (२.२%)
- कुल: कच्ची गोरेटो (८८.१%), ग्राबेल (१०.३%), कालो पत्रे (१.६%)

२.२० मोटरबाटोको अवस्था

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

मोटरबाटोको अवस्था (दोस्रो चार्टको तथ्याङ्क विवरण)

- वडा १: कच्ची गोरेटो (९९.०%), ग्राबेल (१.०%), कालो पत्रे (०.०%)
- वडा २: कच्ची गोरेटो (९१.४%), ग्राबेल (६.५%), कालो पत्रे (२.२%)
- वडा ३: कच्ची गोरेटो (९२.८%), ग्राबेल (६.२%), कालो पत्रे (१.०%)
- वडा ४: कच्ची गोरेटो (९२.९%), ग्राबेल (७.१%), कालो पत्रे (०.०%)
- वडा ५: कच्ची गोरेटो (८२.१%), ग्राबेल (१५.७%), कालो पत्रे (२.२%)
- कुल: कच्ची गोरेटो (८९.६%), ग्राबेल (९.२%), कालो पत्रे (१.२%)

२.२१ मोटरबाटोको अवस्था

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

वडा नं. १ मा कालो पत्रे कोटि कुनै पनि मोटरबाटो नभएको छ । वडा नं. २ मा २.२% घरधुरीहरूमा मोटरबाटोको अवस्था कालो पत्रे मा छ भने ९१.४% घरधुरीहरूमा कच्ची गोरेटो बाटो छ । वडा नं. ३ मा १.०% घरधुरीहरूमा मोटरबाटोको अवस्था कालो पत्रे मा छ भने ९९.०% घरधुरीहरूमा यस्तो अवस्था छैन ।

वडा नं. ४ मा ७.१% घरधुरीहरूमा बाटोको अवस्था ग्राबेल छ भने ९२.९% घरधुरीहरू सम्म पुग्न कच्ची गोरेटो बाटो छ । वडा नं. ५ मा १.२% घरधुरीहरूमा मोटरबाटोको अवस्था कालो पत्रे मा छ भने ९७.८% घरधुरीहरूमा ग्राबेल र कच्ची गोरेटो छ ।

कुलमा, १.२% घरधुरीहरूसम्म पुग्न मोटरबाटोको अवस्था कालो पत्रे मा छ, बाँकी ९.२% मा ग्राबेल र ८९.६% घरधुरीहरूसम्म पुग्न कच्ची गोरेटो बाटो छ ।

३. सामाजिक सुविधा/साधन

३.१ खाने पानीको स्रोत अनुसार परिवार संख्या

खाने पानीको मुख्य स्रोत (चित्र ३.११ को तथ्याङ्क विवरण)

- जार/बोटल : ०.१०%
- खोला/झरना : ०.१०%
- मूल धारा : १.२०%
- खुला इनार/कुवा : ०.१०%
- ढाकिएको इनार/कुवा : ०.४०%
- ट्युबवेल/हाते पम्प : ०.५०%
- धारा/पाइप(घरपरिसर बाहिर) : ५८.२०%
- धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) : ३९.५०%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

खानेपानीको वितरण प्रणाली तथा स्रोतको आधारमा पाईटबाट वितरण गरिने विधि अरुभन्दा सुरक्षित मानिन्छ । यस आमाछोदिङ्गो गाउँपालिकाका कुल घरधुरीमध्ये ५८.२० प्रतिशत घरधुरीहरूले खानेपानी पाइप धाराको माध्यमले वितरण गरेको पानी प्रयोग गर्ने गर्दछ जुन धारा उनीहरूको घर परिसर बाहिर रहेको छ । त्यसैगरी ३९.५० प्रतिशत घरधुरीको घर परिसर भित्रै खानेपानीको धारा रहेको छ । १.२० प्रतिशत घरले मूलको पानी खाने गरेका छन् भने बाकिले कुवा, झरना, खोलाको खाने गरेको पाइन्छ ।

यस तालिकाले विभिन्न वडाहरूमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको विवरण दिन्छ । कुल घरधुरीहरूको तथ्यांक समावेश गरिएको छ ।

३.२ खाने पानीको मुख्य स्रोत

वडा	धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र)	धारा/पाइप (घरपरिसर बाहिर)	ढाकिएको इनार/कुवा	खुला इनार/ कुवा	मूल धारा	खोला/झरना	जार/बोटल
पालिका भरि	३९.५%	५८.२%	०.४%	०.१%	१.२%	०.१%	०.१%
१	५.८%	९२.२%	०.६%	०.६%			०.६%
२	१७.९%	७८.६%	०.७%			०.७%	
३	२.७%	९७.३%					
४	९२.४%	५.४%	१.१%		०.७%		
५	६४.०%	३१.२%			४.२%		

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यस तालिकामा विभिन्न वडाहरूमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको वितरण देखाइएको छ । समग्र पालिका भरि, धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) ३९.५%, धारा/पाइप (घरपरिसर बाहिर) ५८.२%, ट्युबवेल/हाते पम्प ०.५%, ढाकिएको इनार/कुवा ०.४%, खुला इनार/कुवा ०.१%, मूल धारा १.२%, खोला/झरना ०.१%, र जार/बोटल ०.१% रहेको छ ।

वडा नम्बर १ मा धारा/पाइप (घरपरिसर बाहिर) ९२.२% प्रमुख स्रोत हो, जबकि धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) ५.८%, ट्युबवेल/हाते पम्प ०.६%, र खुला इनार/कुवा ०.६% रहेको छ । वडा नम्बर २ मा, धारा/पाइप (घरपरिसर बाहिर) ७८.६% प्रमुख स्रोत हो, भने धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) १७.९%, ट्युबवेल/हाते पम्प २.१%, ढाकिएको इनार/कुवा ०.७%, र खोला/झरना ०.७% रहेको छ ।

वडा नम्बर ३ मा, धारा/पाइप (घरपरिसर बाहिर) ९७.३% प्रमुख स्रोत हो, जबकि धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) २.७% रहेको छ। वडा नम्बर ४ मा, धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) ९२.४% प्रमुख स्रोत हो, जबकि धारा/पाइप (घरपरिसर बाहिर) ५.४%, ट्युबवेल/हाते पम्प ०.४%, ढाकिएको इनार/कुवा १.१%, र मूल धारा ०.७% रहेको छ।

वडा नम्बर ५ मा, धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) ६४.०% प्रमुख स्रोत हो, जबकि धारा/पाइप (घरपरिसर बाहिर) ३१.२%, ट्युबवेल/हाते पम्प ०.६%, र मूल धारा ४.२% रहेको छ।

यहाँ उपलब्ध तस्विरको सम्पूर्ण पाठ र तालिकालाई डिजिटल ढाँचामा उतारिएको छ:

यस तालिकामा समावेश सबै वडाहरूमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको वितरण फरक-फरक रहेको छ, जसले विभिन्न वडाहरूको पानीको स्रोतमा निर्भरता र उपलब्धता देखाउँछ।

३.३ पिउने पानी शुद्धीकरण गर्ने विधि

	१	२	३	४	५	कुल
उमाल्ने	९२.१%	९५.६%	७६.५%	५८.८%	९४.५%	८६.६%
क्लोरीन हाल्ने	१.१%	१५.६%	५.२%	०.०%	४.८%	५.९%
फिल्टरको प्रयोग गर्ने	९.०%	२०.०%	१७.८%	२३.५%	१३.९%	१५.९%
सोडिस विधि	२.२%	०.०%	०.०%	५.९%	३.६%	१.६%
पानी थिग्रिन दिने	१.१%	०.०%	१७.२%	५.९%	०.०%	३६.४%
कपडाले छान्ने	१.१%	१३.३%	०.०%	१७.६%	७५.८%	२४.६%
अन्य	०.०%	०.०%	०.०%	५.९%	१.८%	०.७%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो तालिकाले विभिन्न वडामा पानी शुद्धीकरणका विधिहरूको प्रयोगको प्रतिशत देखाउँछ। उमाल्ने विधि सबैभन्दा धेरै प्रयोग भएको पाइन्छ, जसमा वडा १ मा ९२.१%, वडा २ मा ९५.६%, वडा ३ मा ७६.५%, वडा ४ मा ५८.८% र वडा ५ मा ९४.५% छ। क्लोरीन हाल्ने विधि न्यूनतम प्रयोग भएको छ, जहाँ वडा १ मा १.१%, वडा २ मा १५.६%, वडा ३ मा ५.२%, वडा ४ मा ०.०%, र वडा ५ मा ४.८% छ। फिल्टरको प्रयोग गर्ने विधिमा वडा १ मा ९.०%, वडा २ मा २०.०%, वडा ३ मा १७.८%, वडा ४ मा २३.५%, र वडा ५ मा १३.९% छ। सोडिस विधि वडा १ मा २.२%, वडा ४ मा ५.९%, र वडा ५ मा ३.६% छ। पानी थिग्रिन दिने विधि वडा १ मा १.१%, वडा ३ मा १७.२%, र वडा ४ मा ५.९% छ। कपडाले छान्ने विधि वडा १ मा १.१%, वडा २ मा १३.३%, वडा ४ मा १७.६%, र वडा ५ मा ७५.८% छ। अन्य विधिहरू न्यून मात्र प्रयोग भएको छ, जसमा वडा ४ मा ५.९% र वडा ५ मा १.८% मात्र छ।

३.४ खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

यो चित्र ३.१२ मा प्रस्तुत तथ्याङ्कले खाना पकाउन विभिन्न ऊर्जा स्रोतहरूको प्रयोग भएको देखाउँछ, जसमा दाउरा/काठ र एल.पी.ग्याँसको प्रयोग धेरै मात्रामा रहेको छ, भने बिजुली, केरोसिन, र बायोग्याँस जस्ता अन्य स्रोतहरू न्यून रूपमा प्रयोग भएका छन्।

यहाँ उपलब्ध तस्विरको सम्पूर्ण पाठ, चार्टको विवरण र तालिकालाई डिजिटल ढाँचामा उतारिएको छ:

खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन (चित्र ३.१२ को तथ्याङ्क विवरण)

- अन्य : ०.१०%
- मट्टीतेल : ०.१०%
- बायोग्याँस : ०.३०%
- गुइँठा/गोरहा : ०.२०%
- बिजुली : १.२०%
- एल.पी.ग्याँस : ६८.८०%
- काठ/दाउरा : ९२.५०%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

तथ्याङ्कले देखाए अनुसार ९२.५०% घरधुरीले काठ दाउरा प्रयोग गरेका छन् भने त्यो संगै ६८.८०% ले एलपी ग्याँसको पनि प्रयोग गरेका छन्। अन्य इन्धनको प्रयोग न्यून रहेको छ।

यो तालिकाले विभिन्न वडाहरूमा खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनको प्रकारको विवरण दिन्छ। कुल घरधुरीहरूको तथ्यांक समावेश गरिएको छ।

३.५ खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार

वडा	काठ/दाउरा	एल.पी.ग्याँस	बिजुली	गुइँठा/गोरहा	बायोग्याँस	मट्टीतेल	अन्य
१	९०.३%	७६.०%	१.३%	०.०%	०.०%	०.०%	०.०%
२	८७.८%	६६.४%	३.१%	०.०%	०.०%	०.०%	०.०%
३	९९.८%	३०.०%	०.०%	०.०%	.२%	०.०%	०.०%
४	९८.५%	८८.१%	.४%	.४%	.७%	.४%	.४%
५	८६.०%	८३.४%	१.३%	.६%	.३%	०.०%	०.०%
कुल	९२.५%	६८.८%	१.२%	०.२%	०.३%	०.१%	०.१%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यस तालिकामा विभिन्न वडाहरूमा खाना पकाउन प्रयोग हुने इन्धनको प्रकारको विवरण दिइएको छ। समग्रमा, सबैभन्दा बढी प्रयोग हुने इन्धन काठ/दाउरा हो, जसको प्रयोग ९२.५% छ। एल.पी. यहाँ "ma (2)_1-73.jpg" पछिको अर्को पाना (ma (2)_1-74.jpg) को सम्पूर्ण पाठ र तालिकालाई डिजिटल ढाँचामा उतारिएको छ:

ग्याँसको प्रयोग ६८.८% रहेको छ। बिजुलीको प्रयोग १.२% छ। गुइँठा/गोरहा, बायोग्याँस, मट्टीतेल, र अन्य इन्धनहरूको प्रयोग कम छ, क्रमशः ०.२%, ०.३%, ०.१%, र ०.१% छ।

वडा १ मा, काठ/दाउरा ९०.३% र एल.पी. ग्याँस ७६.०% प्रयोग हुन्छ। वडा २ मा, काठ/दाउरा ८७.८% र एल.पी. ग्याँस ६६.४% प्रयोग हुन्छ। वडा ३ मा, काठ/दाउरा ९९.८% र एल.पी. ग्याँस ३०.०% प्रयोग हुन्छ। वडा ४ मा, काठ/दाउरा ९८.५% र एल.पी. ग्याँस ८८.१% प्रयोग हुन्छ। वडा ५ मा, काठ/दाउरा ८६.०% र एल.पी. ग्याँस ८३.४% प्रयोग हुन्छ।

अन्य इन्धनहरूको प्रयोग कम प्रतिशतमा देखिन्छ, जसमा वडा ४ मा गुइँठा/गोरहा, बायोग्याँस, मट्टीतेल र अन्य इन्धनहरूको प्रयोग क्रमशः ०.४%, ०.७%, ०.४%, र ०.४% छ। वडा ५ मा गुइँठा/गोरहा ०.६% र बायोग्याँस ०.३% छ।

यस तालिकाले देखाउँछ कि अधिकांश वडाहरूमा खाना पकाउन मुख्य रूपमा काठ/दाउरा र एल.पी. ग्याँस प्रयोग गरिन्छ, जबकि अन्य इन्धनहरूको प्रयोग नगण्य छ।

३.६ घरमा बिजुलीको सुविधा

यस तालिकाले विभिन्न वडाहरूमा घरमा बिजुलीको सुविधा उपलब्धता सम्बन्धी विवरण दिन्छ। कुल पाँच वडाहरूको तथ्यांक समावेश गरिएको छ।

तालिका ३.४२: घरमा बिजुलीको सुविधा

घरमा बिजुलीको सुविधा	वडा न. १	वडा न. २	वडा न. ३	वडा न. ४	वडा न. ५	कुल
छ	१००.०%	९०.०%	९८.०%	९९.४%	९९.६%	९८.१%
छैन		१०.०%	२.०%	०.६%	०.४%	१.९%
कुल	१००.०%	१००.०%	१००.०%	१००.०%	१००.०%	१००.०%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

वडा नं. १ मा सबै १००.०% घरधुरीहरूले बिजुलीको सुविधा पाएका छन्। वडा नं. २ मा ९०.०% घरधुरीहरूले बिजुलीको सुविधा पाएका छन् भने १०.०% घरधुरीहरूले बिजुलीको सुविधा पाएका छैनन्। वडा नं. ३ मा ९८.०% घरधुरीहरूले बिजुलीको सुविधा पाएका छन् भने २.०% घरधुरीहरूले बिजुलीको सुविधा पाएका छैनन्। वडा नं. ४ मा ९९.४% घरधुरीहरूले बिजुलीको सुविधा पाएका छन् भने ०.६% घरधुरीहरूले बिजुलीको सुविधा पाएका छैनन्। वडा नं. ५ मा ९९.६% घरधुरीहरूले बिजुलीको सुविधा पाएका छन् भने ०.४% घरधुरीहरूले बिजुलीको सुविधा पाएका छैनन्।

३.७ बिजुलीको प्रयोग

उपकरण	वडा न. १	वडा न. २	वडा न. ३	वडा न. ४	वडा न. ५	कुल
रेडियो र टेपरेकर्डर	११.९०%	१२.८०%	०.५०%	३.८०%	३.१०%	४.५८%
टेलिभिजन	३१.१०%	२१.८०%	६.३०%	१८.३०%	३१.२०%	१९.९२%
इन्डक्सन चुल्हो	०.००%	०.८०%	०.००%	०.८०%	०.००%	०.२४%
रेफ्रिजरेटर	४.००%	२.३०%	५.३०%	०.५०%	१२.५०%	५.७०%
पानी तताउने रड	७.९०%	१०.५०%	३५.००%	६.५०%	४.१०%	१५.१८%
पानी तान्ने पम्प	०.००%	०.८०%	०.००%	०.८०%	०.३०%	०.३२%
इस्त्री (आइरन)	२.६०%	४.५०%	१.८०%	१.५०%	३.४०%	२.५७%
कम्प्युटर/ल्यापटप	१०.६०%	६.००%	३.९०%	५.००%	७.८०%	६.१८%
मोबाइल चार्ज	९३.४०%	९५.५०%	१००.००%	९७.७०%	९८.१०%	९७.८३%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

रेडियो र टेपरेकर्डर प्रयोग वडा नम्बर १ मा ११.९०%, वडा नम्बर २ मा १२.८०%, वडा नम्बर ३ मा ०.५०%, वडा नम्बर ४ मा ३.८०% र वडा नम्बर ५ मा ३.१०% रहेको छ। टेलिभिजन प्रयोग वडा नम्बर १ मा ३१.१०%, वडा नम्बर २ मा २१.८०%, वडा नम्बर ३ मा ६.३०%, वडा नम्बर ४ मा १८.३०% र वडा नम्बर ५ मा ३१.२०% रहेको छ। इन्डक्सन चुल्हो प्रयोग वडा नम्बर २ र वडा नम्बर ४ मा समान ०.८०% रहेको छ भने अन्य वडाहरूमा प्रयोग शून्य रहेको छ। रेफ्रिजरेटर प्रयोग यहाँ उपलब्ध तस्विरको सम्पूर्ण पाठ र चार्टको विवरणलाई डिजिटल ढाँचामा उतारिएको छ:

वडा नम्बर १ मा ४.००%, वडा नम्बर २ मा २.३०%, वडा नम्बर ३ मा ५.३०%, वडा नम्बर ४ मा ०.५०% र वडा नम्बर ५ मा १२.५०% रहेको छ। पानी तताउने रड प्रयोग वडा नम्बर १ मा ७.९०%, वडा नम्बर २ मा १०.५०%, वडा नम्बर ३ मा ३५.००%, वडा नम्बर ४ मा ६.५०% र वडा नम्बर ५ मा ४.१०% रहेको छ।

पानी तान्ने पम्प वडा नम्बर २ र वडा नम्बर ४ मा समान ०.८०% रहेको छ भने अन्य वडाहरूमा प्रयोग शून्य रहेको छ। इस्त्री (आइरन) प्रयोग वडा नम्बर १ मा २.६०%, वडा नम्बर २ मा ४.५०%, वडा नम्बर ३ मा १.८०%, वडा नम्बर ४ मा १.५०% र वडा नम्बर ५ मा ३.४०% रहेको छ। कम्प्युटर/ल्यापटप प्रयोग वडा नम्बर १ मा १०.६०%, वडा नम्बर २ मा ६.००%, वडा नम्बर ३ मा ३.९०%, वडा नम्बर ४ मा ५.००% र वडा नम्बर ५ मा ७.८०% रहेको छ। मोबाइल चार्ज वडा नम्बर १ मा ९३.४०%, वडा नम्बर २ मा ९५.५०%, वडा नम्बर ३ मा १००.००%, वडा नम्बर ४ मा ९७.७०% र वडा नम्बर ५ मा ९८.१०% रहेको छ।

कुल मिलाएर, तालिकामा विभिन्न वडाहरूमा विभिन्न उपकरणहरूको प्रयोग प्रतिशतको औसत देखाइएको छ।

३.८ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार अनुसार परिवार संख्या

परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार (चित्र ३.१४ को तथ्याङ्क विवरण)

- फलस भएको (सार्वजनिक ढल) : ०.५०%
- फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क) : २.४०%
- साधारण : ९४.५०%
- सार्वजनिक : ०.२०%
- चर्पी नभएको : २.५०%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यहाँ उपलब्ध तस्विरको सम्पूर्ण पाठ र तालिकालाई डिजिटल ढाँचामा उतारिएको छः

यो चित्र ३.१४ मा प्रस्तुत तथ्यांक अनुसार साधारण शौचालयको प्रयोग सबैभन्दा धेरै (९४.५०%) रहेको छ । सेप्टिक ट्याङ्क सहितको फ्लस भएको शौचालयको प्रतिशत २.४० छ, जबकि सार्वजनिक टोइलेटको प्रयोग केहि कम (मात्र ०.२०%) छ । २.५० प्रतिशत परिवारको अझै पनि चर्पी छैन ।

३.९ शौचालयको प्रकार

वडा	फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल)	फ्लस भएको (सेप्टिक)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
१	१.३%	३.८%	९४.२%		०.६%
२		६.२%	९३.८%		
३	०.५%	०.७%	९०.७%	०.५%	७.६%
४	०.४%	१.५%	९८.२%		
५	०.३%	३.०%	९६.७%		
कुल	०.५%	२.४%	९४.५%	०.२%	२.५%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

यो तालिकामा एक आमाछोदिङ्गो गाउँपालिकाको विभिन्न वडामा शौचालयको प्रकारको वितरण देखाइएको छ । वडा नम्बर १ मा १.३% घरधुरीमा चर्पी छैन, ३.८% मा फ्लस भएको शौचालय (सार्वजनिक ढल) छ, ९४.२% मा फ्लस भएको शौचालय (सेप्टिक ट्याङ्क) छ, र ०.६% मा सार्वजनिक शौचालय प्रयोग गरिन्छ ।

वडा नम्बर २ मा कुनै पनि घरधुरीमा चर्पी छैन, ६.२% मा फ्लस भएको शौचालय (सार्वजनिक ढल) छ, र ९३.८% मा फ्लस भएको शौचालय (सेप्टिक ट्याङ्क) छ । वडा नम्बर ३ मा ०.५% घरधुरीमा चर्पी छैन, ०.७% मा फ्लस भएको शौचालय (सार्वजनिक ढल) छ, ९०.७% मा फ्लस भएको शौचालय (सेप्टिक ट्याङ्क) छ, ०.५% मा साधारण शौचालय छ, र ७.६% मा सार्वजनिक शौचालय प्रयोग गरिन्छ ।

वडा नम्बर ४ मा ०.४% घरधुरीमा चर्पी छैन, १.५% मा फ्लस भएको शौचालय (सार्वजनिक ढल) छ, र ९८.२% मा फ्लस भएको शौचालय (सेप्टिक ट्याङ्क) छ । वडा नम्बर ५ मा ०.३% घरधुरीमा चर्पी छैन, ३.०% मा फ्लस भएको शौचालय (सार्वजनिक ढल) छ, र ९६.७% मा फ्लस भएको शौचालय (सेप्टिक ट्याङ्क) छ ।

कुल मिलाएर, ०.५% घरधुरीमा चर्पी छैन, २.४% मा फ्लस भएको शौचालय (सार्वजनिक ढल) छ, ९४.५% मा फ्लस भएको शौचालय (सेप्टिक ट्याङ्क) छ, ०.२% मा साधारण शौचालय छ, र २.५% मा सार्वजनिक शौचालय प्रयोग गरिन्छ ।

३.१० शौचालयको सरसफाइ

यो तालिकामा वडाहरूको अनुसार शौचालयको सरसफाइको विभिन्न तरिकाहरूको प्रतिशत देखाइएको छ ।

तालिका ३. ४६: शौचालयको सरसफाइ

सरसफाइको तरिका	वडा न. १	वडा न. २	वडा न. ३	वडा न. ४	वडा न. ५	कुल
दैनिक	२५.२%	५३.४%	५.०%	६४.६%	६५.२%	४०.९%
एक दिन बरिाएर	१.३%	१.५%	१४.६%	१९.७%	६.८%	१०.७%
हप्तामा एक दिन	२१.९%	१४.३%	१९.६%	६.२%	०.६%	११.५%
१५ दिनमा एक दिन	०.६%		०.३%			०.२%
आवश्यकता अनुसार	५१.०%	३०.८%	६०.६%	९.५%	२७.४%	३६.७%
कुल	१००.०%	१००.०%	१००.०%	१००.०%	१००.०%	१००.०%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८१

वडा नम्बर १ मा दैनिक २५.२% मान्यतासँग सरसफाइ गरिन्छ, वडा नम्बर २ मा ५३.४%, वडा नम्बर ३ मा ५.०%, वडा नम्बर ४ मा ६४.६%, र वडा नम्बर ५ मा ६५.२% । एक दिन बिराएर सरसफाइ गर्ने वडाहरूमा वडा नम्बर १ मा १.३%, वडा नम्बर २ मा १.५%, वडा नम्बर ३ मा १४.६%, वडा नम्बर ४ मा १९.७%, र वडा नम्बर ५ मा ६.८% रहेको छ । हप्तामा एक दिन सरसफाइ गर्ने वडाहरूमा वडा नम्बर १ मा २१.९%, वडा नम्बर २ मा १४.३%, वडा नम्बर ३ मा १९.६%, वडा नम्बर ४ मा ६.२%, र वडा नम्बर ५ मा ०.६% । १५ दिनमा एक दिन सरसफाइ गर्ने वडाहरूमा वडा नम्बर १ मा ०.६%, वडा नम्बर ३ मा ०.३%, र वडा नम्बर ५ मा ०.२% रहेको छ । आवश्यकता अनुसार सरसफाइ गर्ने वडाहरूमा वडा नम्बर १ मा ५१.०%, वडा नम्बर २ मा ३०.८%, वडा नम्बर ३ मा ६०.६%, वडा नम्बर ४ मा ९.५%, र वडा नम्बर ५ मा २७.४% ।

कुल मिलाएर, सबै वडाहरूमा शौचालयको सरसफाइको विभिन्न तरिकाहरूको प्रयोग १००.०% मिलेको छ ।

३.११ व्यक्तिगत घटना दर्ता विवरण (आ.ब. ०८०/०८१ चैत्र मसान्तसम्म)

तालिका ५. १५: व्यक्तिगत घटना दर्ता विवरण (आ.ब. ०८०/०८१ चैत्र मसान्तसम्म)

सी.न.	विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१.	जन्म	५९	८०	१३९
२.	मृत्यु	३२	४७	७९
३.	विवाह	७१	७१	७१
४.	बसाई सराई			१५
४.१	बसाई सरी आएको			१४
४.२	बसाई सरी गएको			१
५	सम्बन्ध विच्छेद			५
	जम्मा			३०५

स्रोत: पालिकाबाट प्राप्त तथ्यांक २०८१

आमाछोदिङ्गमो गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण

Table No. 1 Coverage area by ward and enumerator						
Enumerator Name	ward					Total
	1	2	3	4	5	
Kanchha Lama	0	80	0	0	0	80
Neemkami Tamang	143	0	0	0	0	143
Prashant Tamanag	0	0	60	0	0	60
Semrani Ghale	0	0	0	124	0	124
Suraj Tamang	0	0	0	0	133	133
Total	143	80	60	124	133	540

तालिकाको विवरण

माथिको तालिका नं. १ मा वडा र गणकहरूको अनुसार आवरण क्षेत्र (coverage area) देखाइएको छ । कुल ५४० वटा इकाइहरू पाँच जना गणकहरूद्वारा पाँचवटा वडामा वितरण गरिएको छ ।

गणक **निमकामी तामाङ**ले सबैभन्दा बढी काम गरेका छन्, जसले वडा नं. १ मा १४३ वटा (कुल संख्याको २६.४८ प्रतिशत) कार्य सम्पन्न गरेका छन् । त्यसपछि **सुराज तामाङ**ले वडा नं. ५ मा १३३ वटा (२४.६३ प्रतिशत), **सेम्रानी घले**ले वडा नं. ४ मा १२४ वटा (२२.९६ प्रतिशत), **कान्छा लामाले** वडा नं. २ मा ८० वटा (१४.८१ प्रतिशत), र **प्रशान्त तामाङ**ले वडा नं. ३ मा ६० वटा (कुल संख्याको ११.११ प्रतिशत, जुन सबैभन्दा कम हो) काम सम्पन्न गरेका छन् ।

यस तालिकाबाट स्पष्ट हुन्छ कि प्रत्येक गणकले फरक-फरक वडामा मात्र काम गरेका छन् (अर्थात् एक गणकले एक मात्र वडा हेरेका छन्), र समग्रमा पाँच वडाको जोड ५४० पुगेको छ, जुन कुल आवरण क्षेत्रको १०० प्रतिशत बराबर हो ।

Table No. 2 Ward population of Gender abroad household						
Q03_gender	ward					Total
	1	2	3	4	5	
Female	70	16	12	61	53	212
Male	73	64	48	63	79	327
Others	0	0	0	0	1	1
Total	143	80	60	124	133	540

तालिका विवरण (नेपालीमा)

यस तालिकाले वडागत रूपमा विदेशिएका परिवारका सदस्यहरूको लैंगिक (Gender) विवरण देखाउँछ । कुल ५४० जना विदेशिएका सदस्यहरू मध्ये सबैभन्दा बढी पुरुष (Male) रहेका छन्, जसको संख्या ३२७ अर्थात् कुल जनसंख्याको ६०.५६ प्रतिशत हो । त्यसपछि महिला (Female) को संख्या २१२ रहेको छ, जुन कुल जनसंख्याको ३९.२६ प्रतिशत हो । अन्य लिङ्गी (Others) को संख्या जम्मा १ जना मात्र रहेको छ, जुन कुल जनसंख्याको ०.१९ प्रतिशत हो ।

वडागत रूपमा हेर्दा, वडा नं. १ मा जम्मा १४३ जना (महिला ७०, पुरुष ७३) रहेका छन्, जुन कुल जनसंख्याको २६.४८ प्रतिशत हो । वडा नं. २ मा ८० जना (महिला १६, पुरुष ६४) अर्थात् कुल जनसंख्याको १४.८१ प्रतिशत रहेका छन् । वडा नं. ३ मा सबैभन्दा कम ६० जना (महिला १२, पुरुष ४८) अर्थात् कुल जनसंख्याको ११.११ प्रतिशत रहेका छन् । वडा नं. ४ मा १२४ जना (महिला ६१, पुरुष ६३) अर्थात् कुल जनसंख्याको २२.९६ प्रतिशत रहेका छन् । वडा नं. ५ मा सबैभन्दा बढी १३३ जना (महिला ५३, पुरुष ७९, अन्य १) अर्थात् कुल जनसंख्याको २४.६३ प्रतिशत रहेका छन् ।

समग्रमा भन्नुपर्दा, विदेशिएका परिवारका सदस्यहरूमा पुरुषको संख्या महिलाको तुलनामा उल्लेख्य रूपमा बढी देखिन्छ, र वडा नं. ५ मा सबैभन्दा बढी विदेशिने प्रवृत्ति देखिएको छ भने वडा नं. ३ मा सबैभन्दा कम विदेशिने प्रवृत्ति रहेको छ ।

Table No. 3 Marital Staus by ward						
Q04_marit_status	ward					Total
	1	2	3	4	5	
Married	68	76	45	43	115	347
Separated	3	0	0	2	0	5
Single	63	3	12	75	9	162
window/windower	0	1	3	0	7	11
denied to share	2	0	0	0	2	4
Divorced	7	0	0	4	0	11
Total	143	80	60	124	133	540

तालिका नं. ३ ले वडागत रूपमा वैवाहिक स्थिति (Marital Status) को विवरण प्रस्तुत गर्दछ, जसमा कुल ५४० जनाको अभिलेख समावेश छ ।

समग्र नतिजा अनुसार, विवाहित (Married) व्यक्तिको संख्या सबैभन्दा बढी ३४७ जना अर्थात् कुल जनसंख्याको ६४.२६ प्रतिशत रहेको छ । यसपछि अविवाहित (Single) व्यक्तिको संख्या १६२ जना (३०.०० प्रतिशत) रहेको देखिन्छ । विधवा/विधुर (Widow/Widower) र पारपाचुके भएका (Divorced) व्यक्तिहरूको संख्या बराबर ११-११ जना (प्रत्येक २.०४ प्रतिशत) रहेको छ । साझा गर्न अस्वीकार गरेका (Denied to share) व्यक्ति ४ जना (०.७४ प्रतिशत) र छुट्टिएका (Separated) व्यक्ति ५ जना (०.९३ प्रतिशत) रहेका छन् ।

वडागत रूपमा हेर्दा, वडा नं. ५ मा सबैभन्दा बढी १३३ जना, वडा नं. ४ मा १२४ जना, वडा नं. १ मा १४३ जना (सबैभन्दा बढी), वडा नं. २ मा ८० जना, र वडा नं. ३ मा सबैभन्दा कम ६० जना उत्तरदाता रहेका छन् ।

वडा १ मा विवाहित संख्या ६८ जना, वडा २ मा ७६ जना, वडा ३ मा ४५ जना, वडा ४ मा ४३ जना, र वडा ५ मा सबैभन्दा बढी ११५ जना रहेका छन्, जुन कुल विवाहित संख्या (३४७) को क्रमशः १९.६० प्रतिशत, २१.९० प्रतिशत, १२.९७ प्रतिशत, १२.३९ प्रतिशत, र ३३.१४ प्रतिशत हुन आउँछ ।

यसरी तथ्याङ्कले वडा १, २ र ५ मा विवाहित र अविवाहित जनसंख्याको बाहुल्यता देखाउँछ भने वडा ४ मा अविवाहित (७५ जना) को अनुपात तुलनात्मक रूपमा उच्च रहेको पाइन्छ ।

Table No. 4 Number of people by Education						
Q05_Educarion	ward					Total
	1	2	3	4	5	
अनौपचारिक शिक्षा	77	0	0	0	78	155
कक्षा १०/एसएलसी /एसईई	4	9	15	34	4	66
कक्षा ११	1	1	0	0	1	3
कक्षा १२ माध्यमिक/ज..	43	5	19	60	13	140
कक्षा २	0	0	2	0	1	3
कक्षा ३	0	0	3	0	0	3
कक्षा ४	0	1	1	0	1	3
कक्षा ५	1	0	1	1	0	3
कक्षा ६	0	0	0	0	1	1
कक्षा ७	0	0	0	0	1	1
कक्षा ८	0	4	1	1	4	10

कक्षा ९	2	0	0	1	0	3
निरक्षर	11	60	15	20	28	134
मास्टर्स	0	0	1	7	0	8
स्नातक	4	0	2	0	1	7
Total	143	80	60	124	133	540

तालिका नं. ४ को विवरण: शिक्षा अनुसार जनसंख्या

यस तालिकाले पाँच वडाहरूमा शिक्षाको स्तर अनुसार कुल ५४० जनाको विवरण प्रस्तुत गर्दछ।

शिक्षाको हिसाबले हेर्दा, सबैभन्दा बढी जनसंख्या अनौपचारिक शिक्षा प्राप्त गरेकाहरूको रहेको छ, जुन १५५ जना अर्थात् कुल जनसंख्याको २८.७०% हो। यसपछि कक्षा १२ माध्यमिक/जि. तह पूरा गरेकाहरू १४० जना (२५.९३%) रहेका छन्। निरक्षर व्यक्तिहरूको संख्या पनि उल्लेखनीय रूपमा उच्च छ, जुन १३४ जना अर्थात् २४.८१% पुग्छ। कक्षा १०/एसएलसी/एसईई उत्तीर्ण गरेकाहरू ६६ जना (१२.२२%) छन् भने बाँकी कक्षाहरू (कक्षा २ देखि ९ सम्म) र कक्षा ११ मा प्रत्येकको संख्या अत्यन्तै न्यून छ, जुन कुल जनसंख्याको ०.१९% देखि १.८५% सम्म मात्र ओगट्छ। उच्च शिक्षातर्फ, स्नातक तह पूरा गरेका ७ जना (१.३०%) र मास्टर्स तह पूरा गरेका ८ जना (१.४८%) मात्र रहेका छन्, जसले उच्च शिक्षा हासिल गर्नेको संख्या निकै कम रहेको देखाउँछ।

वडागत वितरण हेर्दा, वडा नं. १ मा सबैभन्दा बढी १४३ जना (२६.४८%) रहेका छन्, त्यसपछि वडा नं. ५ मा १३३ जना (२४.६३%) र वडा नं. ४ मा १२४ जना (२२.९६%) छन्। वडा नं. २ मा ८० जना (१४.८१%) र सबैभन्दा कम वडा नं. ३ मा ६० जना (११.११%) मात्र रहेका छन्।

समग्रमा, यस तालिकाले वडा १ र ५ मा अनौपचारिक शिक्षाको प्रभुत्व देखाउँछ, जबकि वडा २ र ४ मा निरक्षरता र कक्षा १२ सम्मको औपचारिक शिक्षाको अनुपात बढी रहेको देखिन्छ।

Table No. 5 Family size by Ward						
Q06_total_	ward					
family	1	2	3	4	5	Total
1	0	0	2	0	1	3
2	0	1	4	0	6	11
3	6	10	13	12	32	73
4	15	17	7	39	34	112
5	37	28	17	27	28	137
6	40	15	11	21	14	101
7	27	6	5	15	8	61
8	13	2	1	9	5	30
9	3	1	0	1	1	6
10	2	0	0	0	2	4
12	0	0	0	0	1	1
Total	143	80	60	124	132	539

तालिका नं. ५ ले वडागत परिवार संख्या (Family Size) को विवरण प्रस्तुत गर्दछ, जसमा कुल ५३९ परिवारहरूको तथ्याङ्क समावेश छ।

वडागत रूपमा हेर्दा, वडा नं. १ मा सबैभन्दा बढी १४३ परिवार (२६.५३%) रहेका छन् भने वडा नं. ५ मा १३२ परिवार (२४.४९%), वडा नं. ४ मा १२४ परिवार (२३.०१%), वडा नं. २ मा ८० परिवार (१४.८४%) र सबैभन्दा कम वडा नं. ३ मा ६० परिवार (११.१३%) रहेका छन्।

परिवार आकार (Family Size) अनुसार विश्लेषण गर्दा, ५ जना सदस्य भएका परिवार सबैभन्दा बढी १३७ (२५.४२%) रहेका छन्, त्यसपछि ४ जना सदस्य भएका परिवार ११२ (२०.७८%) र ६ जना सदस्य भएका परिवार १०१ (१८.७४%) रहेका छन्। त्यस्तै, ३ जना सदस्य भएका परिवार ७३ (१३.५४%) र ७ जना सदस्य भएका परिवार ६१ (११.३२%) रहेका छन्।

तुलनात्मक रूपमा कम परिवार संख्या भएका समूहहरूमा, ८ जना सदस्य भएका परिवार ३० (५.५७%), ९ जना सदस्य भएका परिवार ६ (१.११%), २ जना सदस्य भएका परिवार ११ (२.०४%), १० जना सदस्य भएका परिवार ४ (०.७४%) रहेका छन् भने १ जना मात्र सदस्य भएका परिवार सबैभन्दा कम ३ (०.५६%) र १२ जना सदस्य भएको परिवार जम्मा १ (०.१९%) मात्र रहेको देखिन्छ।

समग्रमा हेर्दा, अधिकांश परिवारहरूको आकार ४ देखि ६ जनासम्म रहेको छ, जसले कुल परिवारको लगभग ६४.९४% (५०/५३९ मध्ये ३५०) भाग ओगटेको छ, जुन यस क्षेत्रमा मध्यम आकारका परिवारहरूको प्रधानता रहेको संकेत गर्दछ।

Table No. 6 Age structure 0 to 14 years						
Q07a_1_14yrs	ward					
	1	2	3	4	5	Total
0	66	43	22	65	18	214
1	39	25	14	26	28	132
2	35	11	16	29	26	117
3	1	1	8	3	8	21
4	0	0	0	0	2	2
8	0	0	0	0	1	1
56	0	0	0	0	1	1
Total	141	80	60	123	84	488

तालिका नं. ८: ० देखि १४ वर्षसम्मको उमेर संरचना

प्रस्तुत तालिकाले वडागत रूपमा ० देखि १४ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरूको संख्यात्मक विवरण देखाउँछ। कुल जनसंख्या ४८८ जना रहेको छ, जसमध्ये वडा नं. १ मा सबैभन्दा बढी १४१ जना (२८.८९%), वडा नं. ४ मा १२३ जना (२५.२०%), वडा नं. ५ मा ८४ जना (१७.२१%), वडा नं. २ मा ८० जना (१६.३९%) र सबैभन्दा कम वडा नं. ३ मा ६० जना (१२.३०%) रहेका छन्।

उमेरगत विवरण हेर्दा, ० वर्ष उमेर समूहमा सबैभन्दा बढी २१४ जना (कुलको ४३.८५%) रहेका छन्, जसमध्ये वडा नं. १ मा ६६, वडा नं. ४ मा ६५, वडा नं. २ मा ४३, वडा नं. ३ मा २२ र वडा नं. ५ मा १८ जना छन्। त्यसैगरी १ वर्ष उमेर समूहमा जम्मा १३२ जना (२७.०५%) रहेका छन्, जसमा वडा नं. १ मा ३९, वडा नं. ५ मा २८, वडा नं. ४ मा २६, वडा नं. २ मा २५ र वडा नं. ३ मा १४ जना समावेश छन्।

२ वर्ष उमेर समूहमा कुल ११७ जना (२३.९८%) रहेका छन् जसमध्ये वडा नं. १ मा ३५, वडा नं. ४ र ५ मा क्रमशः २९ र २६, वडा नं. ३ मा १६ र वडा नं. २ मा ११ जना छन्। ३ वर्ष उमेर समूहमा जम्मा २१ जना (४.३०%) रहेका छन्, जसमा वडा नं. ३ मा ८, वडा नं. ४ र ५ मा क्रमशः ३ र ८, र वडा नं. १ र २ मा १-१ जना मात्र छन्।

बाँकी उमेर समूह (४, ८ र ५६) मा संख्या धेरै न्यून छ — प्रत्येकमा जम्मा १-१ वा २ जना मात्र रहेका छन् (कुलको ०.४१% र ०.२०% प्रत्येक), जुन सबै वडा नं. ५ मा मात्र देखिन्छन्। समग्रमा हेर्दा, ० र १ वर्ष उमेर समूहले नै कुल जनसंख्याको करिब ७१% भाग ओगटेको देखिन्छ, जसले सानो उमेरका बालबालिकाको संख्या बढी रहेको संकेत गर्दछ।

Table No. 7 Age structure 15 to 64 years						
Q07b_15_64	ward					
	1	2	3	4	5	Total
0	2	0	1	117	0	120

1	2	2	11	4	1	20
2	16	12	6	3	24	61
3	11	11	15	0	40	77
4	30	24	19	0	25	98
5	44	19	8	0	16	87
6	27	7	0	0	6	40
7	6	4	0	0	5	15
8	3	1	0	0	1	5
9	2	0	0	0	0	2
10	0	0	0	0	1	1
Total	143	80	60	124	119	526

तालिका विवरण (नेपाली भाषामा)

प्रस्तुत तालिका नं. ९ ले १५ देखि ६४ वर्ष उमेर समूहका सदस्य संख्या (Q07b_15_64) अनुसार वडागत विवरण देखाउँछ । यो तालिकाले प्रत्येक घरपरिवारमा १५-६४ वर्ष उमेर समूहमा पर्ने सदस्य संख्या (० देखि १० सम्म) र सोअनुसारका घरपरिवार वा उत्तरदाताको वितरण ५ वटा वडा (वडा १ देखि ५) मा देखाएको छ ।

कुल जम्मा ५२६ उत्तरदाता/घरपरिवार मध्ये, वडागत रूपमा हेर्दा वडा नं. १ मा सबैभन्दा बढी १४३ (२७.१९%), त्यसपछि वडा नं. ४ मा १२४ (२३.५७%), वडा नं. ५ मा ११९ (२२.६२%), वडा नं. २ मा ८० (१५.२१%) र सबैभन्दा कम वडा नं. ३ मा ६० (११.४१%) रहेको देखिन्छ ।

उमेर समूह (०-६४ वर्षका सदस्य संख्या) अनुसार हेर्दा, सबैभन्दा बढी उत्तरदाताहरूले आफ्नो परिवारमा कुनै पनि सदस्य १५-६४ वर्ष उमेरमा नभएको (श्रेणी "०") जनाएका छन्, जुन १२० जना (२२.८१%) रहेको छ, जसमध्ये वडा नं. ४ मा मात्र यस्ता ११७ जना (यो श्रेणीको ठूलो हिस्सा) रहेका छन् । त्यसपछि ४ जना सदस्य भएको श्रेणीमा ९८ (१८.६३%), ५ जना सदस्य भएको श्रेणीमा ८७ (१६.५४%), ३ जना सदस्य भएको श्रेणीमा ७७ (१४.६४%), र २ जना सदस्य भएको श्रेणीमा ६१ (११.६०%) उत्तरदाता रहेका छन् ।

यसैगरी, ६ जना सदस्य भएको श्रेणीमा ४० (७.६०%), १ जना सदस्य भएको श्रेणीमा २० (३.८०%), ७ जना सदस्य भएको श्रेणीमा १५ (२.८५%), ८ जना सदस्य भएको श्रेणीमा ५ (०.९५%), ९ जना सदस्य भएको श्रेणीमा २ (०.३८%) र सबैभन्दा कम १० जना सदस्य भएको श्रेणीमा जम्मा १ (०.१९%) उत्तरदाता मात्र रहेका छन् ।

समग्रमा हेर्दा, अधिकांश परिवारमा २ देखि ५ जनासम्म सदस्य १५-६४ वर्ष उमेर समूहमा रहेको पाइन्छ, जुन कुल जनसंख्याको करिब ६१.४१% (३२३ जना) हुन आउँछ, जसले श्रम गर्न सक्षम उमेर समूहको महत्वपूर्ण उपस्थिति देखाउँछ ।

Table No. 8 Age structure 64 plus years						
07c_65_plus	ward					Total
	1	2	3	4	5	
0	98	68	47	100	22	335
1	28	6	8	20	16	78
2	16	6	5	4	6	37
3	0	0	0	0	1	1
4	0	0	0	0	1	1
12	0	0	0	0	1	1
Total	142	80	60	124	47	453

तालिका विवरण (नेपालीमा)

तालिका नं. १०: ६४ वर्षभन्दा माथिका उमेर समूह सम्बन्धी संरचना (वडागत विवरण)

यस तालिकाले पाँच वटा वडाहरूमा ६४ वर्षभन्दा माथिका सदस्य संख्याको आधारमा घरपरिवारहरूको वितरण देखाउँछ । कुल ४५३ घरपरिवार मध्ये, सबैभन्दा बढी ३३५ घरपरिवार (कुल संख्याको ७३.९५ प्रतिशत) मा ६४ वर्षभन्दा माथिको कुनै पनि सदस्य नरहेको देखिन्छ । त्यसैगरी, ७८ घरपरिवार (१७.२२ प्रतिशत) मा एक जना, ३७ घरपरिवार (८.१७ प्रतिशत) मा दुई जना ज्येष्ठ नागरिक सदस्य रहेको पाइन्छ । अत्यन्त न्यून संख्यामा, अर्थात् एक-एक घरपरिवार (प्रत्येक ०.२२ प्रतिशत) मा क्रमशः तीन जना, चार जना र बाह्र जना ज्येष्ठ नागरिक सदस्य रहेको देखिन्छ ।

वडागत रूपमा हेर्दा, वडा नं. १ मा सबैभन्दा बढी १४२ (कुल जनसंख्याको ३१.३५ प्रतिशत) र वडा नं. ४ मा १२४ (२७.३७ प्रतिशत) ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धित संख्या रहेको छ । वडा नं. २ मा ८० (१७.६६ प्रतिशत), वडा नं. ३ मा ६० (१३.२५ प्रतिशत), र सबैभन्दा कम वडा नं. ५ मा ४७ (१०.३८ प्रतिशत) संख्या रहेको देखिन्छ ।

समग्रमा, यस तथ्याङ्कले अधिकांश घरपरिवारमा ६४ वर्षभन्दा माथिका सदस्य नभएको वा एक जना मात्र रहेको देखाउँछ, जबकि वडा नं. १ र ४ मा ज्येष्ठ नागरिकको उपस्थिति अपेक्षाकृत बढी रहेको देखिन्छ ।

Table No. 9 Destination of Country			
Q10_desti_country	Freq.	Percent	Cum.
others एसियाली देशहरू	8	1.62	1.62
others दक्षिण एसियाली देशहरू	31	6.29	7.91
others युरोपेली देशहरू	134	27.18	35.09
अस्ट्रेलिया	12	2.43	37.53
इजरायल	2	0.41	37.93
इन्डिया	3	0.61	38.54
इराक	15	3.04	41.58
ओमान	1	0.2	41.78
कतार	4	0.81	42.6
कुवेत	57	11.56	54.16
क्यानाडा	1	0.2	54.36
गणतन्त्र कोरिया	39	7.91	62.27
जापान	49	9.94	72.21
जोर्डन	1	0.2	72.41
न्यूजिल्याण्ड	3	0.61	73.02
बहराइन	2	0.41	73.43
मलेसिया	24	4.87	78.3
युनाइटेड किङ्गडम	14	2.84	81.14
ल्याटिन अमेरिकी र क्यारिबियन देशहरू	10	2.03	83.16
संयुक्त अरब इमिरेट्स	15	3.04	86.21
संयुक्त राज्य अमेरिका	5	1.01	87.22
साइप्रस	53	10.75	97.97
साउदी अरेबिया	10	2.03	100
Total	493	100	

तालिका नं. ११: गन्तव्य देशको विवरण

प्रस्तुत तालिकाले उत्तरदाताहरूले गन्तव्यको रूपमा रोजेका देशहरूको विवरण प्रस्तुत गर्दछ । कुल ४९३ जना उत्तरदातामध्ये सबैभन्दा बढी १३४ जना (२७.१८ प्रतिशत) अन्य युरोपेली देशहरूमा गएका छन्, जुन सबैभन्दा ठूलो हिस्सा हो । त्यसपछि ५७

जना (११.५६ प्रतिशत) कुवेत गएका छन् भने ५३ जना (१०.७५ प्रतिशत) साइप्रस गएका छन् । जापान गन्तव्य बनाउनेको संख्या ४९ जना (९.९४ प्रतिशत) रहेको छ भने गणतन्त्र कोरिया गएकाहरूको संख्या ३९ जना (७.९१ प्रतिशत) छ । यसैगरी ३१ जना (६.२९ प्रतिशत) अन्य दक्षिण एसियाली देशहरूमा र २४ जना (४.८७ प्रतिशत) मलेसियामा गएका छन् ।

मध्यम संख्यामा गन्तव्य बनाइएका देशहरूमा युनाइटेड किङ्डम १४ जना (२.८४ प्रतिशत), इराक र संयुक्त अरब इमिरेट्स प्रत्येक १५ जना (३.०४ प्रतिशत), अस्ट्रेलिया १२ जना (२.४३ प्रतिशत), ल्याटिन अमेरिकी तथा क्यारिबियन देशहरू १० जना (२.०३ प्रतिशत) र साउदी अरेबिया पनि १० जना (२.०३ प्रतिशत) रहेका छन् । साथै अन्य एसियाली देशहरूमा ८ जना (१.६२ प्रतिशत), संयुक्त राज्य अमेरिकामा ५ जना (१.०१ प्रतिशत), कतारमा ४ जना (०.८१ प्रतिशत) र इन्डिया तथा न्युजिल्याण्डमा प्रत्येक ३ जना (०.६१ प्रतिशत) गन्तव्य बनाएका छन् ।

सबैभन्दा कम संख्यामा गन्तव्य बनाइएका देशहरूमा इजरायल र बहराइन प्रत्येक २ जना (०.४१ प्रतिशत) रहेका छन् भने ओमान, क्यानाडा र जोर्डनमा प्रत्येक १-१ जना (०.२ प्रतिशत) मात्र गएका छन् ।

यसरी कुल ४९३ जना उत्तरदातामध्ये सबैभन्दा बढी संख्या युरोपेली देशहरूतर्फ र त्यसपछि खाडी क्षेत्र (कुवेत, संयुक्त अरब इमिरेट्स, साउदी अरेबिया आदि) तथा पूर्वी एसियाली देशहरू (जापान, कोरिया) तर्फ गन्तव्य बनाउने प्रवृत्ति देखिन्छ ।

Table No. 10 Frequency of destination			
Q11_times	Freq.	Percent	Cum.
First_time	457	84.79	84.79
Second_times	65	12.06	96.85
Third times	15	2.78	99.63
Fourth times	2	0.37	100
Total	539	100	

तालिका नं. १२ मा गन्तव्य स्थलमा जानुभएको पटक (Frequency of destination) सम्बन्धी विवरण देखाइएको छ । कुल ५३९ उत्तरदाताहरूमध्ये ४५७ जना (८४.७९ प्रतिशत) उत्तरदाताले पहिलो पटक (First time) सो गन्तव्य स्थलमा गएका थिए, जुन सबैभन्दा ठूलो समूह हो । त्यसैगरी, ६५ जना (१२.०६ प्रतिशत) उत्तरदाताले दोस्रो पटक (Second time) त्यहाँ गएका थिए, जसले संचयी प्रतिशत (Cumulative percent) ९६.८५ प्रतिशत पुर्याएको छ । यसैगरी १५ जना (२.७८ प्रतिशत) उत्तरदाता तेस्रो पटक (Third time) र २ जना (०.३७ प्रतिशत) उत्तरदाता चौथो पटक (Fourth time) सो स्थानमा गएका थिए । यसरी हेर्दा, संचयी प्रतिशत १०० प्रतिशत पुगेको देखिन्छ ।

समग्रमा हेर्दा, अधिकांश उत्तरदाता (८४.७९ प्रतिशत) पहिलो पटक मात्र सो गन्तव्य स्थलमा गएका देखिन्छन् भने बारम्बार (दोस्रो पटकभन्दा बढी) जाने उत्तरदाताको संख्या तुलनात्मक रूपमा थोरै (कुल १५.२१ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । यसले सो गन्तव्य स्थलमा पर्यटकहरूको पुनरागमन दर (repeat visitation rate) कम रहेको संकेत गर्दछ ।

Table No. 11 involving job type in abroad country			
Q12_job_Type	Freq.	Percent	Cum.
सिकर्मी	3	0.56	0.56
अन्य कामहरू	125	23.36	23.93
others व्यावसायिक कार्य (अनिर्दिष्ट)	1	0.19	24.11
वेल्डर	3	0.56	24.67
इलेक्ट्रिशियन	3	0.56	25.23
ईन्जिनियरिङ् कार्य (क्षेत्र निर्दिष्ट..)	1	0.19	25.42
एसी फिटिंग र मर्मत	2	0.37	25.79
कारखाना काम (उत्पादन र निर्माण)	50	9.35	35.14
कृषि श्रम (खेतबारी, वृक्षरोपण)	80	14.95	50.09

घरेलु कामदार / हाउसकिपिंग	112	20.93	71.03
निर्माण मजदुर	10	1.87	72.9
पशुपालन/पशुपालनको काम	1	0.19	73.08
पसल कामदार	12	2.24	75.33
रेष्टुरेन्ट/होटलको काम	35	6.54	81.87
शिक्षण र अनुसन्धान	26	4.86	86.73
सवारी साधन चलाउने	2	0.37	87.1
सवारी साधन/जहाजको मेसिनरीको काम	3	0.56	87.66
सामान्य श्रम (अनिर्दिष्ट)	18	3.36	91.03
सामान्य सरसफाइ श्रम (क्षेत्र अनिर्दिष्ट..)	42	7.85	98.88
सुरक्षा गार्ड	6	1.12	100
जम्मा	535	100	

तालिका नं. १३ ले विदेशमा गरिने पेशा/काम प्रकार (Q12_job_Type) सम्बन्धी जानकारी प्रस्तुत गर्दछ, जसमा जम्मा ५३५ जना उत्तरदाताको विवरण समावेश छ।

यस तालिका अनुसार, सबैभन्दा बढी उत्तरदाता अर्थात् ११२ जना (२०.९३ प्रतिशत) घरेलु कामदार/हाउसकिपिङ कार्यमा संलग्न रहेको पाइन्छ, जुन दोस्रो ठूलो हिस्सा हो। सबैभन्दा बढी संख्यामा भने १२५ जना (२३.३६ प्रतिशत) अन्य कामहरूमा संलग्न रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी ८० जना (१४.९५ प्रतिशत) कृषि श्रम (खेतीबारी, वृक्षरोपण) मा र ५० जना (९.३५ प्रतिशत) कारखाना काम (उत्पादन र निर्माण) मा संलग्न रहेका छन्।

सामान्य श्रम (क्षेत्र अनिर्दिष्ट) मा ४२ जना (७.८५ प्रतिशत), रेष्टुरेन्ट/होटलको काममा ३५ जना (६.५४ प्रतिशत), शिक्षण र अनुसन्धान क्षेत्रमा २६ जना (४.८६ प्रतिशत) संलग्न देखिन्छन्। सामान्य सरसफाइ श्रम (क्षेत्र अनिर्दिष्ट) मा ६ जना (१.१२ प्रतिशत) र सुरक्षा गार्डको कार्यमा पनि ६ जना (१.१२ प्रतिशत) रहेका छन्।

यसैगरी, सवारी साधन/जहाजको मेसिनरी कार्यमा १८ जना (३.३६ प्रतिशत), पसल कामदारको रूपमा १२ जना (२.२४ प्रतिशत), निर्माण मजदुरको रूपमा १० जना (१.८७ प्रतिशत) संलग्न रहेका छन्। एसी फिटिङ र मर्मत तथा सवारी साधन चलाउने कार्यमा प्रत्येकमा २ जना (०.३७ प्रतिशत) संलग्न छन्।

सबैभन्दा थोरै संख्यामा रहेका पेशाहरूमा सिकर्मी, वेल्डर र इलेक्ट्रिशियन कार्यमा प्रत्येकमा ३ जना (०.५६ प्रतिशत), जबकि अन्य व्यावसायिक कार्य (अनिर्दिष्ट), इन्जिनियरिङ कार्य (क्षेत्र निर्दिष्ट नभएको) र पशुपालन/पशुपालनको काममा प्रत्येकमा १ जना (०.१९ प्रतिशत) मात्र संलग्न रहेको पाइन्छ।

समग्रमा, विदेशमा काम गर्ने नेपालीहरू मुख्यतः घरेलु कामदार, कृषि श्रम, कारखाना काम र सामान्य श्रम जस्ता क्षेत्रहरूमा बढी संलग्न रहेको यस तालिकाबाट स्पष्ट हुन्छ।

Table No. 12 involvement by sector			
Q13_job_sector	Freq.	Percent	Cum.
others	54	10	10
ज्याल मजदुर	23	4.26	14.26
प्राईभेट क्षेत्रमा जागीर	16	2.96	17.22
बैदेशिक रोजगार	23	4.26	21.48
लघु उद्यम	4	0.74	22.22
व्यपार व्यावसाय	93	17.22	39.44
व्यवसायीक कृषि	254	47.04	86.48
व्यवसायीक पशुपालन	36	6.67	93.15

सरकारी जागीर	7	1.3	94.44
होटल व्यवसाय	30	5.56	100
Total	540	100	

तालिका नं. १४ ले क्षेत्रगत संलग्नता (Q13_job_sector) सम्बन्धी जानकारी प्रस्तुत गर्दछ, जसमा कुल ५४० उत्तरदाताहरू समावेश छन्।

यस तालिका अनुसार, सबैभन्दा बढी उत्तरदाता व्यवसायीक कृषिमा संलग्न रहेका छन्, जुन २५४ जना अर्थात् ४७.०४ प्रतिशत हो। यसपछि व्यापार व्यवसायमा ९३ जना (१७.२२ प्रतिशत) संलग्न रहेका छन्। अन्य पेशा वा क्षेत्रमा (others) संलग्न उत्तरदाताको संख्या ५४ जना (१० प्रतिशत) रहेको छ भने व्यवसायीक पशुपालनमा ३६ जना (६.६७ प्रतिशत) संलग्न छन्।

त्यसैगरी, होटल व्यवसायमा ३० जना (५.५६ प्रतिशत), ज्याल मजदुरीमा २३ जना (४.२६ प्रतिशत) र बैदेशिक रोजगारमा पनि २३ जना (४.२६ प्रतिशत) संलग्न रहेका छन्। प्राईभेट क्षेत्रमा जागीर गर्नेको संख्या १६ जना (२.९६ प्रतिशत) रहेको छ भने सरकारी जागीरमा संलग्न उत्तरदाता सबैभन्दा कम अर्थात् ७ जना (१.३ प्रतिशत) मात्र रहेका छन्। लघु उद्यममा संलग्न हुनेको संख्या ४ जना (०.७४ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ।

समग्रमा हेर्दा, कुल ५४० उत्तरदातामध्ये कृषि तथा पशुपालन जस्ता व्यवसायीक क्षेत्रमा संलग्न हुनेको संख्या उल्लेखनीय रूपमा बढी (५३.७१ प्रतिशत हाराहारी) रहेको पाइन्छ, जसले यस क्षेत्रमा कृषि तथा पशुपालन नै आम्दानीको प्रमुख स्रोत रहेको संकेत गर्दछ।

Table No. 13 Transfer from destination country to other country			
Q14_process_yn	Freq.	Percent	Cum.
no	510	94.97	94.97
yes	27	5.03	100
Total	537	100	

तालिका नं. १५ ले गन्तव्य देशबाट अर्को देशमा स्थानान्तरण (Q14_process_yn) सम्बन्धी जानकारी प्रस्तुत गर्दछ, जसमा कुल ५३७ उत्तरदाताहरूले प्रतिक्रिया दिएका छन्।

यस तालिका अनुसार, बहुसंख्यक उत्तरदाताहरू अर्थात् ५१० जना (९४.९७ प्रतिशत) ले गन्तव्य देशबाट अर्को देशमा स्थानान्तरण नभएको (no) जनाएका छन्। यसको विपरीत, न्यून संख्यामा रहेका २७ जना (५.०३ प्रतिशत) उत्तरदाताहरूले मात्र गन्तव्य देशबाट अर्को देशमा स्थानान्तरण भएको (yes) उल्लेख गरेका छन्।

यसबाट स्पष्ट हुन्छ कि गन्तव्य देशमा पुगेपछि पुनः अर्को देशमा स्थानान्तरण हुने प्रवृत्ति अत्यन्तै न्यून (५ प्रतिशत भन्दा कम) रहेको छ, र अधिकांश (करिब ९५ प्रतिशत) व्यक्तिहरू आफूले सुरुमा एकै गन्तव्य देशमै रहने गरेको पाइन्छ।

Table No. 14 Transfer more than one country for employment			
Q16_yn	Freq.	Percent	Cum.
	3	0.56	0.56
no	405	75	75.56
yes	132	24.44	100
Total	540	100	

तालिका नं. १७ ले "एकभन्दा बढी देशमा रोजगारीको लागि सुरुवा" (Transfer more than one country for employment) सम्बन्धी प्रश्न (Q16_yn) को जवाफलाई देखाउँछ।

कुल ५४० उत्तरदाताहरू मध्ये, ४०५ जना अर्थात् ७५ प्रतिशतले "होइन" (no) भनी जवाफ दिएका छन्, भने १३२ जना अर्थात् २४.४४ प्रतिशतले "हो" (yes) भनी जवाफ दिएका छन्। यसका अतिरिक्त ३ जना अर्थात् ०.५६ प्रतिशत उत्तरदाताहरूको जवाफ खाली (missing/blank) रहेको देखिन्छ।

सञ्चयी प्रतिशत (Cumulative Percent) हेर्दा, खाली जवाफहरूसम्म ०.५६ प्रतिशत, "होइन" जवाफसम्म पुग्दा ७५.५६ प्रतिशत, र अन्त्यमा "हो" जवाफ थपिएपछि सम्पूर्ण १०० प्रतिशत पुगेको देखिन्छ ।

यसरी समग्रमा हेर्दा, अधिकांश उत्तरदाताहरू (करिब तीन चौथाइ) एकभन्दा बढी देशमा रोजगारीको लागि सरुवा भएका छैनन्, जबकि लगभग एक चौथाइ (२४.४४ प्रतिशत) उत्तरदाताहरूले भने एकभन्दा बढी देशमा रोजगारीको लागि सरुवा भएको बताएका छन् ।

Table No. 15 Training Days			
Q19_days	Freq.	Percent	Cum.
0	457	87.05	87.05
1	2	0.38	87.43
2	1	0.19	87.62
3	1	0.19	87.81
20	5	0.95	88.76
21	1	0.19	88.95
24	1	0.19	89.14
25	1	0.19	89.33
30	11	2.1	91.43
35	8	1.52	92.95
40	1	0.19	93.14
45	10	1.9	95.05
50	1	0.19	95.24
60	13	2.48	97.71
65	1	0.19	97.9
75	1	0.19	98.1
90	6	1.14	99.24
120	2	0.38	99.62
365	1	0.19	99.81
200	1	0.19	100
Total	525	100	

तालिका नं. १९: तालिम दिनहरू (Training Days) को विवरण

यस तालिकाले तालिम लिने अवधि (दिनमा) सम्बन्धी सर्वेक्षणमा सहभागी भएका जम्मा ५२५ जना उत्तरदाताहरूको वितरण देखाउँछ । यसमध्ये सबैभन्दा बढी ४५७ जना (८७.०५ प्रतिशत) उत्तरदाताले ० दिन अर्थात् कुनै पनि तालिम नलिएको देखिन्छ । बाँकी उत्तरदाताहरूमध्ये २० दिन तालिम लिनेको संख्या ५ जना (०.९५ प्रतिशत), ३० दिन तालिम लिनेको संख्या ११ जना (२.१ प्रतिशत), ४५ दिन तालिम लिनेको संख्या १० जना (१.९ प्रतिशत), र ६० दिन तालिम लिनेको संख्या १३ जना (२.४८ प्रतिशत) रहेको छ, जुन ० दिनपछि सबैभन्दा उच्च फ्रिक्वेन्सीहरू हुन् ।

यसैगरी १ दिन, २ दिन, ३ दिन, २१ दिन, २४ दिन, २५ दिन, ४० दिन, ५० दिन, ६५ दिन, ७५ दिन, र २०० दिन तालिम लिनेहरू प्रत्येक १-१ जना (०.१९ प्रतिशत) रहेका छन् । ९० दिन तालिम लिनेको संख्या ६ जना (१.१४ प्रतिशत), १२० दिन तालिम लिनेको संख्या २ जना (०.३८ प्रतिशत), र सबैभन्दा बढी ३६५ दिनसम्म तालिम लिने १ जना (०.१९ प्रतिशत) उत्तरदाता रहेका छन् ।

समग्रमा हेर्दा, संचयी प्रतिशत (Cumulative Percent) अनुसार ९१.४३ प्रतिशत उत्तरदाताले ३० दिन वा सोभन्दा कम अवधिको तालिम लिएका छन् भने बाँकी ८.५७ प्रतिशत उत्तरदाताले ३० दिनभन्दा बढी अवधिसम्म तालिम लिएको पाइन्छ । यसरी कुल ५२५ जना उत्तरदाताको प्रतिशत जोड्दा १०० प्रतिशत पुग्छ ।

Table No. 16 Source of Consultation			
Q20_consult	Freq.	Percent	Cum.
Returnees	13	2.41	2.41
dont know	182	33.7	36.11
labour service center	82	15.19	51.3
local leader	92	17.04	68.33
orientation program	25	4.63	72.96
radio	5	0.93	73.89
teacher	78	14.44	88.33
volunteer	10	1.85	90.19
without information	53	9.81	100
Total	540	100	

तालिका नं. २० अनुसार परामर्शको स्रोत (Source of Consultation) सम्बन्धी विवरण निम्नानुसार छ । कुल ५४० उत्तरदाताहरूमध्ये सबैभन्दा बढी १८२ जना (३३.७ प्रतिशत) ले आफूलाई कुनै जानकारी नभएको अर्थात् "थाहा छैन" भनी जनाएका छन्, जुन सबैभन्दा ठूलो हिस्सा हो । त्यसपछि स्थानीय नेता (local leader) बाट परामर्श लिनेको संख्या ९२ जना (१७.०४ प्रतिशत) रहेको छ भने श्रम सेवा केन्द्र (labour service centre) बाट परामर्श लिनेको संख्या ८२ जना (१५.१९ प्रतिशत) देखिन्छ । शिक्षक (teacher) मार्फत परामर्श लिनेहरूको संख्या ७८ जना (१४.४४ प्रतिशत) रहेको छ ।

यसैगरी, कुनै जानकारी नपाएका (without information) उत्तरदाताको संख्या ५३ जना (९.८१ प्रतिशत) रहेको छ भने फर्किएका आप्रवासी (returnees) बाट परामर्श प्राप्त गर्नेको संख्या १३ जना (२.४१ प्रतिशत) मात्र रहेको छ । अभिमुखीकरण कार्यक्रम (orientation program) बाट परामर्श लिनेको संख्या २५ जना (४.६३ प्रतिशत) र स्वयंसेवक (volunteer) मार्फत परामर्श लिनेको संख्या १० जना (१.८५ प्रतिशत) रहेको छ । सबैभन्दा कम संख्यामा रेडियो (radio) मार्फत परामर्श लिनेहरू रहेका छन्, जुन जम्मा ५ जना (०.९३ प्रतिशत) मात्र हुन् ।

समग्रमा, तथ्याङ्कले देखाउँछ कि अधिकांश उत्तरदाताहरूलाई परामर्शको स्रोतबारे स्पष्ट जानकारी नभएको वा स्थानीय नेता र श्रम सेवा केन्द्र जस्ता अनौपचारिक/स्थानीय माध्यमहरूमा बढी भर पर्ने गरेको पाइन्छ, जबकि रेडियो जस्ता सञ्चार माध्यमको प्रयोग निकै न्यून रहेको छ ।

Table No. 17 Current job of abroad countries			
Q21_job_type	Freq.	Percent	Cum.
carpentr	11	2.15	2.15
cook	185	36.13	38.28
electrician	11	2.15	40.43
labour	95	18.55	58.98
meason	9	1.76	60.74
plumber	2	0.39	61.13
scaff folder	3	0.59	61.72
scaffolder	15	2.93	64.65
waiter	168	32.81	97.46
welder	13	2.54	100
Total	512	100	

यो तालिकाले विदेशमा कार्यरत व्यक्तिहरूको हालको पेशा (Q21_job_type) सम्बन्धी तथ्याङ्क देखाउँछ । कुल ५१२ जना उत्तरदाताहरूमध्ये सबैभन्दा बढी संख्या कुक (cook) पेशामा रहेका छन्, जुन १८५ जना अर्थात् ३६.१३ प्रतिशत हुन्छ । त्यसपछि वेटर (waiter) पेशामा १६८ जना (३२.८१ प्रतिशत) रहेका छन् । ज्यामी वा मजदुर (labour) पेशामा ९५ जना (१८.५५ प्रतिशत)

कार्यरत छन् भने बिजुली मिस्त्री (electrician) पेशामा ११ जना (२.१५ प्रतिशत) रहेका छन्।

कार्पेन्टर (carpenter) पेशामा पनि ११ जना (२.१५ प्रतिशत) रहेका छन्, जुन इलेक्ट्रिसियनसँग बराबर संख्या हो। वेल्डर (welder) पेशामा १३ जना (२.५४ प्रतिशत), मेसन (mason) पेशामा ९ जना (१.७६ प्रतिशत) रहेका छन्। स्काफोल्डिङसँग सम्बन्धित पेशामा दुई फरक-फरक श्रेणीमा उल्लेख गरिएको छ — "scaff folder" मा २ जना (०.३९ प्रतिशत) र "scaffolder" मा १५ जना (२.९३ प्रतिशत) रहेका छन्, जुन सम्भवतः हिज्जेको भिन्नताका कारण छुट्टाछुट्टै देखिएको हुन सक्छ। सबैभन्दा कम संख्यामा प्लम्बर (plumber) पेशामा जम्मा २ जना (०.३९ प्रतिशत) रहेका छन्।

समग्रमा हेर्दा, कुक र वेटर पेशाले मिलेर कुल उत्तरदाताको लगभग ६९ प्रतिशत भाग ओगटेको देखिन्छ, जसले विदेशमा कार्यरत नेपाली जनशक्तिमध्ये होटल तथा रेष्टुरा क्षेत्रमा आबद्ध व्यक्तिहरूको सङ्ख्या सबैभन्दा बढी रहेको संकेत गर्छ।

Table No. 18 Medium of outgoing			
Q22_medium	Freq.	Percent	Cum.
G to G	30	5.58	5.58
agent	58	10.78	16.36
consultancy	55	10.22	26.58
dv/pr	4	0.74	27.32
india	8	1.49	28.81
manpower	319	59.29	88.1
self search	24	4.46	92.57
through relatives	40	7.43	100
Total	538	100	

तालिका नं. २२ ले बाहिर जाने माध्यम (Q22_medium) सम्बन्धी विवरण देखाउँछ। कुल ५३८ जना उत्तरदातामध्ये सबैभन्दा बढी ३१९ जना (५९.२९ प्रतिशत) ले म्यानपावर (manpower) मार्फत बाहिर गएको देखिन्छ, जुन सबैभन्दा प्रमुख माध्यम हो। त्यसपछि ५८ जना (१०.७८ प्रतिशत) ले एजेन्ट (agent) मार्फत र ५५ जना (१०.२२ प्रतिशत) ले कन्सल्ट्यान्सी (consultancy) मार्फत बाहिर गएका छन्। यसैगरी ४० जना (७.४३ प्रतिशत) ले नातेदार (through relatives) को माध्यमबाट, ३० जना (५.५८ प्रतिशत) ले जि टु जि (G to G) माध्यमबाट, र २४ जना (४.४६ प्रतिशत) ले आफै खोजी (self search) गरेर बाहिर गएको पाइन्छ। यसका अतिरिक्त ८ जना (१.४९ प्रतिशत) भारत (india) हुँदै र ४ जना (०.७४ प्रतिशत) डिभी/पिआर (dv/pr) मार्फत बाहिर गएका छन्। समग्रमा हेर्दा, म्यानपावर कम्पनीहरू नै वैदेशिक रोजगारीमा जाने प्रमुख माध्यमको रूपमा देखा परेका छन्, जसले कुल उत्तरदाताको आधाभन्दा बढी हिस्सा ओगटेको छ।

Table No. 19 Outgoing via airport/land			
Q23_route	Freq.	Percent	Cum.
dont know	28	5.19	5.19
india	37	6.86	12.06
nepal airport	469	87.01	99.07
others	5	0.93	100
Total	539	100	

तालिका नं. २३ ले बाहिर जाँदाको मार्ग अर्थात् एयरपोर्ट वा जमिनी बाटो (Q23_route) सम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गर्दछ। कुल ५३९ जना उत्तरदातामध्ये सबैभन्दा बढी ४६९ जना (८७.०१ प्रतिशत) ले नेपाल एयरपोर्ट (nepal airport) मार्फत बाहिर गएको देखिन्छ, जुन सबैभन्दा प्रमुख मार्ग हो। त्यसपछि ३७ जना (६.८६ प्रतिशत) ले भारत (india) हुँदै बाहिर गएको पाइन्छ। यसैगरी २८ जना (५.१९ प्रतिशत) ले आफूले कुन मार्गबाट गएको हो भन्ने थाहा नभएको (dont know) जनाएका छन्, भने ५ जना (०.९३ प्रतिशत) ले अन्य (others) मार्गबाट बाहिर गएको देखिन्छ। समग्रमा हेर्दा, वैदेशिक रोजगारीमा जाने अधिकांश व्यक्तिहरूले नेपाल एयरपोर्टलाई नै प्रमुख निकासको रूपमा प्रयोग गरेको स्पष्ट हुन्छ, जसले कुल उत्तरदाताको ठूलो हिस्सा ओगटेको छ।

Table No. 20 source of cost

Q26_source	Freq.	Percent	Cum.
borrowing loan	83	15.4	15.4
dont know	151	28.01	43.41
loan	164	30.43	73.84
self	138	25.6	99.44
selling property	3	0.56	100
Total	539	100	

तालिका नं. २४ ले लागतको स्रोत (Q26_source) सम्बन्धी विवरण देखाउँछ । कुल ५३९ उत्तरदातामध्ये सबैभन्दा बढी १६४ जना (३०.४३ प्रतिशत) ले ऋण (loan) लाई लागतको स्रोतको रूपमा उल्लेख गरेका छन्, जबकि १५१ जना (२८.०१ प्रतिशत) ले थाहा नभएको (dont know) जनाएका छन् । त्यसैगरी १३८ जना (२५.६ प्रतिशत) ले आफ्नै स्रोत (self) बाट लागत व्यहोरेको बताएका छन् भने ८३ जना (१५.४ प्रतिशत) ले ऋण सापटी (borrowing loan) लिएको देखिन्छ । सबैभन्दा कम अर्थात् ३ जना (०.५६ प्रतिशत) ले सम्पत्ति बेचेर (selling property) लागत जुटाएको पाइन्छ । यसरी संचयी प्रतिशत (Cumulative Percent) १५.४ बाट सुरु भई क्रमशः ४३.४१, ७३.८४, ९९.४४ हुँदै अन्ततः १०० प्रतिशतमा पुगेको छ ।

Table No. 21 Source of loan

Q27_who_give	Freq.	Percent	Cum.
Bank	121	22.53	22.53
businessman	23	4.28	26.82
cooperatives	14	2.61	29.42
dont know	205	38.18	67.6
relative/Friends	174	32.4	100
Total	537	100	

तालिका नं. २५ ले ऋणको स्रोत (Source of loan) सम्बन्धी जानकारी देखाउँछ । कुल ५३७ (100%) उत्तरदातामध्ये सबैभन्दा बढी २०५ जना अर्थात् ३८.१८ प्रतिशतले ऋणको स्रोत थाहा नभएको (don't know) बताएका छन् । त्यसपछि १७४ जना (३२.४%) ले नातेदार/साथीभाइबाट ऋण लिएको देखिन्छ । बैंकबाट ऋण लिनेको संख्या १२१ जना (२२.५३%) रहेको छ । व्यापारी (businessman) बाट ऋण लिनेको संख्या २३ जना (४.२८%) रहेको छ भने सबैभन्दा कम १४ जना (२.६१%) ले सहकारी (cooperatives) बाट ऋण लिएको देखिन्छ ।

यसरी हेर्दा, उत्तरदाताहरूको ठूलो हिस्साले ऋणको स्रोत के हो भन्ने कुरा स्पष्ट रूपमा जानकारी राखेका छैनन्, र त्यसपछि नातेदार/साथीभाइ र बैंक ऋणको प्रमुख स्रोतको रूपमा देखिन्छन्, जबकि सहकारी र व्यापारीबाट ऋण लिने प्रचलन तुलनात्मक रूपमा न्यून रहेको देखिन्छ ।

Table No. 22 Number of second marriage by gender

Q32_who	Freq.	Percent	Cum.
Female	95	53.67	53.67
Male	82	46.33	100
Total	177	100	

तालिका नम्बर २७ मा दोस्रो विवाह गर्नेहरूको लिंगका आधारमा संख्या देखाइएको छ । कुल १७७ जना उत्तरदाताहरूमध्ये महिलाको संख्या ९५ जना अर्थात् ५३.६७ प्रतिशत रहेको छ, जबकि पुरुषको संख्या ८२ जना अर्थात् ४६.३३ प्रतिशत रहेको छ । यसबाट स्पष्ट हुन्छ कि दोस्रो विवाह गर्नेहरूमध्ये पुरुषको तुलनामा महिलाको संख्या अलि बढी छ, र दुवैको जोडफल गर्दा कुल १०० प्रतिशत पुग्छ ।

Table No. 23 Old age people more than 60 years

Q33_yn	Freq.	Percent	Cum.
no	430	88.48	88.48
yes	56	11.52	100
Total	486	100	

तालिका नं. २८ अनुसार ६० वर्षभन्दा माथिका वृद्ध व्यक्तिहरू सम्बन्धी विवरण निम्नानुसार छ । कुल ४८६ जना उत्तरदातामध्ये ४३० जना (८८.४८ प्रतिशत) ले "होइन" (no) भनी जवाफ दिएका छन्, जसको संचित प्रतिशत ८८.४८ प्रतिशत रहेको छ । त्यसैगरी, ५६ जना (११.५२ प्रतिशत) ले "हो" (yes) भनी जवाफ दिएका छन्, जसले गर्दा संचित प्रतिशत १०० प्रतिशत पुगेको छ । यसरी हेर्दा, अध्ययनमा सहभागी भएका कुल ४८६ जना (१०० प्रतिशत) मध्ये अधिकांश (८८.४८ प्रतिशत) परिवारमा ६० वर्षभन्दा माथिका वृद्ध व्यक्ति नरहेको देखिन्छ, जबकि सानो हिस्सा (११.५२ प्रतिशत) परिवारमा मात्र ६० वर्षभन्दा माथिका वृद्ध व्यक्ति रहेको पाइन्छ ।

Table No. 24 priority of further education

Q34_who	Freq.	Percent	Cum.
both	230	79.86	79.86
daughter only	30	10.42	90.28
only son	28	9.72	100
Total	288	100	

तालिका नं. २९ ले थप शिक्षाको प्राथमिकता (Q34_who) सम्बन्धी तथ्याङ्क देखाउँछ । कुल २८८ उत्तरदाताहरू मध्ये सबैभन्दा बढी २३० जना (७९.८६ प्रतिशत) ले छोरा र छोरी दुवैलाई थप शिक्षा दिने प्राथमिकतामा राखेको देखिन्छ । त्यसैगरी ३० जना (१०.४२ प्रतिशत) उत्तरदाताले मात्र छोरीलाई थप शिक्षा दिने प्राथमिकता जनाएका छन्, जबकि २८ जना (९.७२ प्रतिशत) ले मात्र छोरालाई थप शिक्षा दिने प्राथमिकतामा राखेका छन् । यसरी हेर्दा, कुल २८८ (१०० प्रतिशत) उत्तरदाता मध्ये अधिकांशले छोरा-छोरी दुवैलाई समान रूपमा थप शिक्षा दिनुपर्ने धारणा राखेको पाइन्छ, जुन लैङ्गिक समानताको सकारात्मक संकेत हो ।

Table No. 25 Sending money within one year

Q35_yn	Freq.	Percent	Cum.
no	35	6.59	6.59
yes	496	93.41	100
Total	531	100	

तालिका नं. ३० अनुसार एक वर्षभित्र पैसा पठाउने सम्बन्धी जानकारी निम्नानुसार छ । कुल ५३१ जना उत्तरदातामध्ये ४९६ जना (९३.४१ प्रतिशत) ले एक वर्षभित्र पैसा पठाएको देखिन्छ, जबकि ३५ जना (६.५९ प्रतिशत) ले पैसा नपठाएको देखिन्छ । यसबाट स्पष्ट हुन्छ कि अधिकांश उत्तरदाताहरूले (९३ प्रतिशतभन्दा बढी) गत एक वर्षमा पैसा पठाएका थिए, र निकै थोरै संख्यामा मात्र (६.५९ प्रतिशत) पैसा नपठाएको पाइन्छ ।

Table No. 26 Source of receiving money

Q36_from_where	Freq.	Percent	Cum.
Bank	352	66.04	66.04
IME	81	15.2	81.24
dont know	90	16.89	98.12
friends	9	1.69	99.81
हुण्डीवाट	1	0.19	100
Total	533	100	

तालिका नं. ३१ अनुसार पैसा प्राप्त गर्ने स्रोतसम्बन्धी जानकारी निम्नानुसार छ । कुल ५३३ जना उत्तरदातामध्ये सबैभन्दा बढी ३५२ जना (६६.०४ प्रतिशत) ले बैंकमार्फत पैसा प्राप्त गरेको देखिन्छ । त्यसपछि ९० जना (१६.८९ प्रतिशत) लाई स्रोत थाहा नभएको (dont know) पाइन्छ, जबकि ८१ जना (१५.२ प्रतिशत) ले आइएमई (IME) मार्फत पैसा प्राप्त गरेका छन् । यसैगरी ९ जना (१.६९ प्रतिशत) ले साथीभाइमार्फत र १ जना (०.१९ प्रतिशत) ले हुण्डीबाट पैसा प्राप्त गरेको देखिन्छ । यसबाट स्पष्ट हुन्छ कि पैसा प्राप्त गर्ने प्रमुख माध्यम बैंक नै रहेको छ, जसपछि आइएमई पनि उल्लेखनीय स्रोतको रूपमा देखिन्छ ।

Table No. 27 Where to save			
Q47_saving_medium	Freq.	Percent	Cum.
Bank	228	44.44	44.44
cooperatives	8	1.56	46
dont know	275	53.61	99.61
saving ciooperative	1	0.19	99.81
local saving group	1	0.19	100
Total	513	100	

तालिका नं. ३२ ले बचत गर्ने माध्यमसँग सम्बन्धित जानकारी देखाउँछ । कुल ५१३ उत्तरदाताहरूमध्ये सबैभन्दा बढी २७५ जना अर्थात् ५३.६१ प्रतिशतले थाहा छैन (dont know) भनी जनाएका छन्, जुन सबैभन्दा ठूलो हिस्सा हो । त्यसपछि २२८ जना अर्थात् ४४.४४ प्रतिशत उत्तरदाताहरूले बैंकमा बचत गर्ने गरेको बताएका छन् । यसैगरी ८ जना (१.५६ प्रतिशत) ले सहकारी (co-operatives) मार्फत बचत गर्ने गरेको देखिन्छ । साथै, saving cooperative र local saving group मार्फत बचत गर्नेहरूको संख्या सबैभन्दा कम रहेको छ, जसमा प्रत्येकमा १-१ जना अर्थात् ०.१९ प्रतिशतका दरले उत्तरदाताहरू समावेश छन् । यसरी कुल १०० प्रतिशत उत्तरदातामध्ये बचतको माध्यमको हिसाबले "थाहा छैन" भन्ने समूह सबैभन्दा प्रभावशाली रहेको देखिन्छ, जसपछि बैंकको प्रयोग उल्लेखनीय रूपमा रहेको पाइन्छ, जबकि सहकारी र स्थानीय बचत समूहहरूको प्रयोग निकै न्यून रहेको छ ।

Table No. 28 Do you have any plan to migrate			
Q48_plan_migrate	Freq.	Percent	Cum.
district headwuarter	9	1.67	1.67
kathmandu	129	23.93	25.6
near bazar	1	0.19	25.79
near bazaar	7	1.3	27.09
no	278	51.58	78.66
others	99	18.37	97.03
province urban	14	2.6	99.63
within rural	2	0.37	100
Total	539	100	

तालिका नं. ३३ ले उत्तरदाताहरूको बसाइँ सर्ने योजनासँग सम्बन्धित तथ्याङ्क प्रस्तुत गर्दछ । कुल ५३९ जना उत्तरदाताहरूमध्ये सबैभन्दा बढी २७८ जना (५१.५८%) ले बसाइँ सर्ने कुनै योजना नरहेको जनाएका छन्, जुन सबैभन्दा ठूलो समूह हो । यसपछि सबैभन्दा बढी संख्यामा १२९ जना (२३.९३%) उत्तरदाताहरूले काठमाडौँ सर्ने योजना बनाएका छन् भने ९९ जना (१८.३७%) ले अन्य (others) स्थानमा बसाइँ सर्ने इच्छा व्यक्त गरेका छन् ।

त्यसैगरी, ९ जना (१.६७%) ले जिल्ला सदरमुकाम (district headquarter) मा र १४ जना (२.६%) ले प्रादेशिक सहरी क्षेत्र (province urban) मा बसाइँ सर्ने योजना रहेको बताएका छन् । ग्रामीण क्षेत्रभित्रै (within rural) बसाइँ सर्ने योजना बनाएका उत्तरदाता जम्मा २ जना (०.३७%) मात्र रहेका छन् । नजिकैको बजार (near bazar/bazaar) सम्बन्धी उत्तरमा भने केही भिन्नता देखिन्छ — near bazar मा १ जना (०.१९%) र near bazaar मा ७ जना (१.३%) रहेका छन्, जुन सम्भवतः हिज्जेको भिन्नताका कारण छुट्टाछुट्टै समूहमा देखाइएको हुनसक्छ ।

समग्रमा, अधिकांश उत्तरदाता (आधाभन्दा बढी) हाल बसाइँ सरे योजनामा नरहेको देखिन्छ, तर बसाइँ सरे इच्छा राख्नेहरूमध्ये काठमाडौँ नै सबैभन्दा आकर्षक गन्तव्यको रूपमा देखा परेको छ ।

Table No. 29 Food sufficiency by months category			
Q49_Food_sufficiency	Freq.	Percent	Cum.
3 to 6	358	69.65	69.65
6 to 9	152	29.57	99.22
9 to 12	4	0.78	100
Total	514	100	

तालिका नं. ३४ मा खाद्य पर्याप्तताको महिना अनुसारको वर्गीकरण देखाइएको छ । कुल ५१४ उत्तरदातामध्ये सबैभन्दा बढी ३५८ जना (६९.६५ प्रतिशत) को खाद्य पर्याप्तता ३ देखि ६ महिनासम्म रहेको पाइयो । त्यसैगरी १५२ जना (२९.५७ प्रतिशत) उत्तरदाताको खाद्य पर्याप्तता ६ देखि ९ महिनासम्म रहेको देखिन्छ, जुन दोस्रो सबैभन्दा ठूलो समूह हो । सबैभन्दा थोरै अर्थात् ४ जना (०.७८ प्रतिशत) उत्तरदाताको खाद्य पर्याप्तता ९ देखि १२ महिनासम्मको अवधिमा रहेको पाइयो । यसरी हेर्दा, संचयी प्रतिशत (Cumulative Percent) अनुसार ६९.६५ प्रतिशत उत्तरदाताको खाद्य पर्याप्तता ६ महिनासम्म, ९९.२२ प्रतिशतको ९ महिनासम्म, र शत-प्रतिशत (१००) उत्तरदाताको खाद्य पर्याप्तता १२ महिनासम्मको दायरामा पर्दछ । समग्रमा, अधिकांश परिवारहरूको खाद्य पर्याप्तता अवधि छोटो (३ देखि ६ महिना) रहेको देखिन्छ, जसले खाद्य असुरक्षाको सम्भावित समस्यालाई संकेत गर्दछ ।

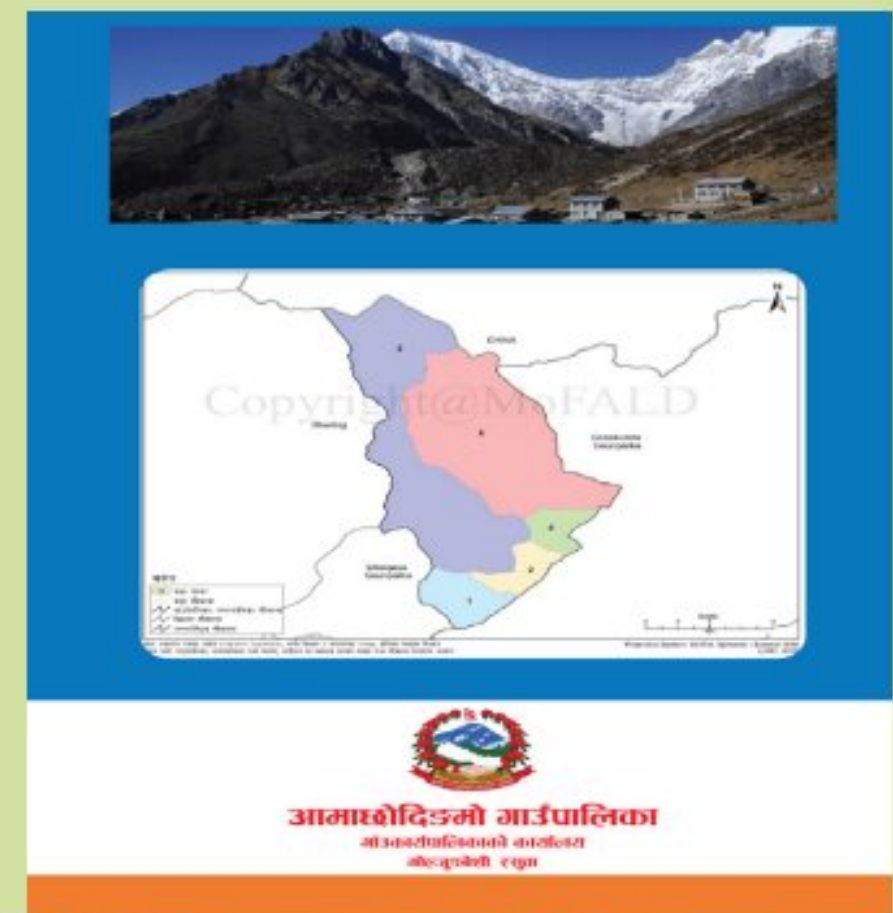
आज मिति २०८३ साल जेष्ठ महिना १५ गते शुक्रवारको दिन यस आमाछोदिङमो गाउँपालिकाको अध्यक्ष एवं पार्श्व चित्र निर्माण कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिका अध्यक्ष श्री बुचुङ तामाङ ज्यूको अध्यक्षतामा आमाछोदिङमो गाउँपालिका ३ नं वडा कार्यालय अन्तर्गत पार्वती कुण्डमा अभिमूर्खिकरण कार्यक्रम तपसिल अनुसारको उपस्थितिमा सम्पन्न गरियो।

उपस्थितिहरु:

सि.नं.	सहभागिको नाम	पद	सम्पर्क नं.	हस्ताक्षर
१	श्री बुचुङ तामाङ	अध्यक्ष	९८४५८५३१६८	
२	श्री चण्डिका तामाङ	उपाध्यक्ष	९८४५००८३०३	
३	श्री सुरेन्द्र तामाङ	३ नं. वडाअध्यक्ष	९८६७७७७२२५	
४	धर्म तामाङ	४ नं. वडाअध्यक्ष	९८२९९६६०३	
५	ल्हाक्पा कामी तामाङ	२ नं. वडाअध्यक्ष		
६	दावा गोम्बो तामाङ	५ नं. वडाअध्यक्ष		
७	सचिवको आधिकारी	वि. प्र. अ.	९८४५६५७५७	
८	लिना तुर्पु तामाङ	जनसम्पर्क निष्ठा	९८५५९७८५५	
९	मिलास वॉन्डा गगर	गान्ताङ स्वास्थ्य	९८४५५३३०३४	
१०	तुर्पु देवी तामाङ	कार्यपालिका सदस्य		
११	दिरिङ देछि तामाङ	॥		
१२	बलराम छिमरे	समाजसेवा कालीदा	९८४५३०३६३६	
१३	उत्तर व. चौरेण	सम्पद चौरेण	९८४५३३३३१०	
१४	बेबाङ देउरे तामाङ	योजना शाखा प्रमुख	९८४५५५५५५५	
१५	मिष्टमा तामाङ	बिजगा (सो.अ.)	९८४५३६४०१८	
१६	पासाङ हेरज्याल तामाङ	रिजर्न स्वयंसेवक	९८४५३४४४०९	
१७	यमी मिश्र	व्यक्तिगत सहजकर्ता	९८४५०५६३४९	
१८	शान्ती मथा तामाङ	रिजर्न स्वयंसेवक		
१९	पुजा कार्की	प्र.सं. (पञ्च)	९८४५२७८३३४	
२०	विनेट चौरेण	उ.वि. स.	९८४५६६३३३३	
२१	सुशिला तामाङ	बिजगा (स्वा.अ.)	९८६३४४५२३५	
२२	सुरेन्द्र तामाङ	प्रो.समाजिक परामर्श	९८६३२५२५७६	

सि.नं.	सहभागिको नाम	पद	सम्पर्क नं.	हस्ताक्षर
२५	हरे वं. तामाङ	सह-इन्जिनियर	९८४४११२२५८	Harman
२६	जुर्वा पाण्दी तामाङ	प्रधान		Pradya
२७	डेब्रुप खले	वि.व्य.स. अध्यक्ष		
२८	अविनाश तामाङ	वि.व्य.स. अध्यक्ष		Avinash
२९	शान्ति माया तामाङ	टि.टि.सी. ए.व.प.स. ९६६२६१८००३		Shanti
३०	पद्म बस्कर तामाङ	सह-इन्जिनियर	९८५०१६८३०	Padm
३१	ताम्प्ले देवा	का.जा. सदस्य	९८६८१७६२६३	Tampla
३२	मेनका सुनुवा	कार्यवाही अधिकारी	९८४६९९९२०४	Menka

Photos

sikreshivapuri@gmail.com | +977-9841322723